

BEYNALXALQ BESTSELLER

BRIAN TRACY

BU KİTAP SİZİN İŞ
BACARIĞINIZA VƏ
ƏLDƏ EDƏ BİLƏĞİNİZ
NƏTİCALƏRƏ GÜCLÜ
TƏSİR EDƏCƏK.

O QURBAĞANI YE!

AZ VAXTDA DAHA ÇOX
İŞ GÖRMƏYİN 21 ÜSULU

agilahmad.com

O QURBAĞANI YE !

BRIAN TRACY

Brayan Treysi

O QURBAĞANI YE!

AZ VAXTDA DAHA ÇOX İŞ GÖRMƏYİN
21 ÜSULU

Tərcüməçi:
Aqil Hacıyev

Görməli olduğunuz bütün işləri görmək üçün heç zaman kifayət qədər vaxt olmur. Siz, şaxsi və işlə bağlı öhdəliklər, cavabınızı gözləyən saysız elektron məktublar, sosial media, layihələr, imkan tapan kimi oxumağı planlaşdırığınız jurnallar və kitabların mənganəsində sıxılmışınız. Və bütün məsələ ondadır ki, siz heç zaman *imkan* tapa bilməyəcəksiniz. Heç zaman işlərinizin öhdəsindən gələ bilməyəcəksiniz. Arzuladığınız kitabları, jurnalları oxumağa, elektron məktubları cavablandırmağa və əyləncəyə sərf etməyə boş vaxtiniz olmayıacaq. Və vaxt problemini daha məhsuldar olmaqla həll edəcəyinizi ümidi baslamayın. Fərdi məhsuldarlığa dair nə qədər metoda yiyyələnməyinin əhəmiyyəti yoxdur, həmişə görməli olduğunuz işlər görə biləcəyinizdən çox olacaqdır. Vaxtiniza və həyatınıza nəzarət etməyə yalnız düşüncə tərzinizi, işə yanaşmanızı və sonsuz öhdəçiliklərə münasibətinizi dəyişməklə nail ola bilərsiniz. Tapşınıq və işlərinizə, müəyyən işlərdən imtina və daha dəyarlı işlərə daha çox diqqət ayırdığınız qədər nəzarət edə bilərsiniz.

Bu kitab sizin iş bacarığınıza və əldə edə biləcəyiniz nəticələrə güclü təsir edəcək. O qurbağanı ye – iş üsuluunu imtahana çekəcək, uğur qazanmaq mütləq olan daxili-intizamı izah edir və insanların yubatmaya yol verməklərinin səbəbini aşasdırır. Sonra isə, məhsuldarlığını necə artırı biləcəyinizi sadə dildə izah edir.

**Parlaq zəkaya və uğurlu gələcəyə malik
heyrətəmiz insan olan,
qızım Katerina üçün**

ÖN SÖZ

Bu kitabı aldığınız üçün çox sağ olun. İnanıram ki, bu ideyalar, mənə və minlərlə başqa insanlara kömək etdiyi qədər sizə də kömək edəcək. Əslində ümidvaram ki, bu kitab sizin həyatınızı birdəfəlik dəyişəcək.

Görməli olduğunuz bütün işləri görmək üçün heç zaman kifayət qədər vaxt olmur. Siz, şəxsi və işlə bağlı öhdəliklər, cavabınızı gözləyən saysız elektron məktublar, sosial media, layihələr, imkan tapan kimi oxumağı planlaşdırığınız jurnallar və kitabların məngənəsində sıxılımısınız. Və bütün məsələ ondadır ki, siz heç zaman *imkan* tapa bilməyəcəksiniz. Heç zaman işlərinizin öhdəsindən gələ bilməyəcəksiniz.

Arzuladığınız kitapları, jurnalları oxumağa, elektron məktubları cavablandırmağa və əyləncəyə sərf etməyə boş vaxtınız olmayacaq. Və vaxt problemini daha məhsuldar olmaqla həll edəcəyinizi ümidi bəsləmeyin. Fərdi məhsuldarlığa dair nə qədər metoda yiyalənməyinizin əhəmiyyəti yoxdur, həmişə görməli olduğunuz işlər görə biləcəyinizdən çox olacaqdır. Vaxtınıza və həyatınıza nəzarət etməyə yalnız düşüncə tərzinizi, işə yanaşmanızı və sonsuz öhdəliklərə münasibətinizi dəyişməklə nail ola bilərsiniz. Tapşırıq və işlərinizə, müəyyən işlərdən imtina və daha dəyərli işlərə daha çox diqqət ayırdığımız qədər nəzarət cədə bilərsiniz.

Vaxtin idarə edilməsi məsələsini öyrənməyə qırx ildən artıq vaxt sərf etmişəm. Piter Druker, Alek Makkenzi, Alan Leykien, Stiven Kovey və başqalarının işlərini dərindən mənimsemmişəm. Şəxsi effektivlik mövzusunda yüzlərlə kitab və minlərlə məqalə oxumuşam. Və nəticə bu kitabdır.

Hər dəfə yaxşı bir ideya ilə tanış olduğumda onu öz işlərimə və şəxsi həyatımı tətbiq edirdim. İşə yaradığında onu çıxışlarına əlavə edir, seminarda dinləyicilərimə öyrədirdim. Qaliley yazmışdır: "Siz kiməsə nə işə öyrədə bilməzsiniz, ona yalnız özünü tapması üçün kömək edə bilərsiz".

Bilik və təcrübənin səviyyəsindən asılı olaraq bu idəyalar sizə tanış gələ bilər. Bu kitab onlar haqda məlumatı daha da ətraflı edəcək. Bu metod və üsulları öyrənib onları adətə çevirərək həyatınızda tətbiq etməyə başladıqda həyatınızı yaxşılığığa doğru dəyişməyə başlayacaqsınız.

Uğurlu insanlardan öyrənmək

İcazə verin sizə özüm və bu kiçik kitab haqda bir şey deyim. Müstəqil həyata başladığım zaman, hər şeyə məraq göstərən beynimdən savayı demək olar heç bir üstünlüyü yox idi. Məktəbi zəif oxumuşdum və sona kimi bitirə bilməmişdim. İllərlə fəhlə kimi işləmişdim. Gələcəyim heç bir tərəfdən maraqlı görünmürdü. Gənc iken Gəmi Yükdaşımı Şirkətinə işə düzəldim və dünyamı gəzməyə başladım. Yeddi il ərzində işlədim və dünyamı gəzdim, sonunda beş qitənin səksəndən artıq ölkəsində oldum.

Daha fəhlə işi tapa bilmədiyimdə satıcı kimi işə düzəldim və evlərdə satış etməklə məşğıl olmağa başladım. Əlimdən galəni etsəm də, işlərim uğurlu getmirdi və nəhayət, özümə sual etdim: «Nə üçün başqaları məndən daha uğurludurlar?» Sonra, bütün həyatımı dəyişən bir iş gördüm. Uğurlu satıcılarından neyin hesabına daha məhsuldar və daha effektiv olmalarını soruşmağa başladım.

Onlar da hər şeyi izah etdilər. Mən onların məsləhətlərinə emal etməyə başladım və satış dövriyyəm yüksəldi. Saticı kimni qazandığım uğurun nəticəsində satış meneceri təyin edildim. Satış meneceri olduqda da cəmi taktikadan istifadə etdim. Uğurlu menecerlərdən məsləhət aldum. Və onların verdiyi məsləhətlərə emal etdim.

Qısa bir müddət ərzində mən də onlar qədər uğurlu oldum. Bu, öyrənmək və öyrəndiklərimi tətbiq etmək bütün həyatımı dayışdı. Bunun nə qədər sadə və aydın olması məni hələ də təcəcüblandırmışdır. Sadəcə, uğurlu insanların nəyi fərqli etdiklərini müəyyənloşdır, eyni işi uğur qazanana kimi özün də et. Mütəxəssislərdən öyrən. Aman Allah, nə yaxşı fikirdir!

Uğur, öncədən görülə biləndir

Sadə dildə desək, bəzilərinin digərlərinən daha uğurlu olmalarının səbəbi lazımlı işləri düzgün görməkləridir. Xüsusən də uğurlu və xoşbəxt insanlar öz vaxtlarını adi insanlara nisbətən qat-qat yaxşı istifadə edirlər.

Uğursuz keçmişimə görə məndə yoxsulluq və çatışmazlıq hissi yaranmışdır. Uğurlu insanların uğurlarının səbəbinin, sadəcə, onların məndən daha yaxşı olmasına düşüncəsinin tələsinə düşmüştüm. Öyrəndiyim isə

o oldu ki, bu heç də mütləq belə deyil. Onlar, sadəcə, müəyyən işləri *fərqli* edirlər və onların öyrəndiklərini mən də öyrənə biləram. Bu manim üçün inqilab idi.

Bu keşf məni həm həyəcanlandırdı, həm də heyran etdi. Və mən hełə də həyəcanlı və heyranam. Mən, uğurlu insanların bəzi sahədə nəyi fərqli etdiklərini müəyyən edib və həmin işləri təkrar etməklə qarşıuma qoyduğum istənilən məqsədə nail ola biləcəyimi anladım. Satış işinə başladıqdan cəmisi bir il sonra mən ən uğurlu saticilar cərgəsində idim.

Növbəti bir ilda menecer vəzifəsinə yüksəldim. Üç ildən sonra isə altı ölkədə doxsan beş saticının cavabdehliyini daşıyan vitse prezident oldum. O zaman cəmisi iyirmi-beş yaşım var idi. Sonrakı illərdə iyirmi iki fərqli işdə işlədim, bir neçə şirkət qurub inkişaf etdirdim, universitetdə biznes ixtisası üzrə dərəcə qazandım. Fransız, alman və ispan dillərini öyrəndim, spiker, trener və mindən artıq şirkətin konsultantı oldum. Hazırda hər il 250 000-dən artıq insana leksiyalar deyir və seminarlar keçirəm.

Sadə həqiqət

Karyeram arzində sadə bir həqiqəti dəfalarla keşf etdim. On vacib işinizi mükəmmal şəkildə yerinə yetirmek üçün diqqətinizi bütünlükle onun üzərində cəmləşdirmək bacarığı bütün nailiyyətlərin, uğurun, hörmətin, statusun və ailə xoşbəxtliyinin açındır.

Bu məsələ əlimizdə olan kitabın özəyini təşkil edir. Bu kitab sizə, sürətli karyera inkişafına və eyni zamanda şəxsi hayatı zənginləşdirməyə necə nail olmayı göstərmək üçün yazılmışdır. Qarşında, şəxsi effektivliyə dair keşf etdiyin iyirmi bir ən güclü prinsip haqda danışacaq. Bu üsullar, metodlar və strategiyalar praktik, tez nəticə verən və sinanmışlardır. Vaxta qonaqtırmak üçün, pis vaxt idarə etmə və ya yubatmanın müxtəlif psixoloji, yaxud emosional izahları üzərində dayanmayacağam.

Nəzəriyyə və araşdırmları dərindən analiz etməyəcəyik. Öyrənəcəyiniz, daha yaxşı olmaq, daha sürətli nəticələr əldə etmək və daha xoşbəxt olmaq üçün dərhal istifadə cədə biləcəyiniz praktiki məsələlərlədir. Kitabda ki hər bir ideya, gördüğünüz işlərdə möhsuldarlığınızın və nailiyyətinizin ümumi səviyyəsini artırmağa hədələnmişdir. Eyni zamanda bu ideyaların əksəriyyətini şəxsi həyatınıza da tətbiq ədə bilərsiniz.

Bu iyirmi bir metod və texnikanın hər biri özlüyündə tamdır. Onlar hər biri vacibdir. Metodlardan biri bir vəziyyətə uyğun olduğu halda digəri başqa bir vəziyyətə münasib ola bilər. Onlar hərtəkət, şəxsi effektivlik üsulları torbasıdır ki, istənilən zaman istənilən vəziyyətdə əlinizi həmin torbaya sahib səzə lazımlı əsulu götürüb istifadə ədə bilərsiniz.

Uğurun açarı fəaliyyətdir. Bu üsullar bacarıq və nailiyyətlərinizdə sürətli inkişaf əldə etməyiniz üçün işleyirlər. Onları nə qədər tez öyrənsəniz və nə qədər tez tətbiq etsəniz karyeranız bir o qədər sürətli inkişaf edər – buna tam əmin ola bilərsiniz! *O qurbanı yeməyi öyrəndiyinizdə əldə edə biləcəyiniz nailiyyətlərin heç bir limiti olmayıacaq.*

Brayan Treysi

Solana Beach, Kaliforniya

Yanvar, 2017

Giriş: O qurbağanı ye

İndi yaşamaq üçün əla zamandır. Qarşıya qoyulan möqsədlərə nail olmaq üçün indiyə kimi heç zaman bu qədər imkan və flırsət olmamışdır. Əslində indi gəro biləcəyiniz o qədər yaxşı iş vardır ki, hayatınızda nəyə nail olacağınız əsasən seçim etmək bacarığınızdan asılı olacaqdır. Əgər siz də indiki insanların əksariyyətinə bənzəyirsinizsə onda, görüləcək işlərin çoxluğundan və zamanın azlığından əziyyət çekirsiniz. İşlərinizi çatdırmaq üçün mübarizə apararkən yeni işlər və öhdəciliklər yağışdan sonra çıxan göbeləklər kimi aramsız olaraq peyda olur. Buna görə də heç zaman, görməli olduğunuz işlərin hamisini görə bilməyəcəksiniz. Hər zaman yarımcıq qalmış və çatdırıbilmədiyiniz işlər olacaq.

Seçim etmək ehtiyacı

Buna görə də ən vacib işi seçmək və bütün diqqətini həmin işin üzərində cəmləşdirib yüksək səviyyədə bitirmək qabiliyyəti indi həmişəkindən daha vacibdir və nə qədər uğurlu olacağınızı müəyyən edən əsas amillərdən biridir. Prioritetlər müəyyən etmək və vacib işləri tez bir zamanda bitirmək bacarığına malik adı insan, möhtəşəm planlar quran və ətraflı danışan, lakin az iş görən dahidən daha uğurlu olacaqdır.

Qurbağalar haqda həqiqət

Bələ bir deyim var ki, əgar hər gün bir diri qurbağa yeməkla gına başlasanız gün ərzində başınıza gələcək pis şeyin məhz bu olduğunu düşünərək rahat yaşamış olarsınız. Sizin "qurbağamız" sizi ən çox narahat edən, ən vacib və böyük ehtimalla yubadacağınız işdir. Və eyni zamanda həmin iş nəticələrinizə ən çox pozitiv təsiri olacaq bir işdir.

Qurbağa yeməyin birinci qaydası:
Əgar iki qurbağa yemalısınızsa, daha eybecər
olanını birinci yeyin

Başqa sözlə desək, əgar qarşınızda iki işiniz varsa, ilk növbətə ən çətin, ən xoşagalmaz və vacib olanını edin. Özü-nüzü, dərhal başlamağa və işi tam bitirənə kimi diqqətinizi ondan ayırmamaga məcbur edin. Bunu imtahan kimi qəbul edin. Daha asan işlə başlamaq həvəsinizin qarşısını alın.

Hər gün qarşınızda duran ən vacib qərarınızın nəyi dərhal və nəyi sonra edəcəyinizi qərara almaq olduğunu daim özüñüza xatırladın.

Qurbağa yeməyin ikinci qaydası:
Əgər diri qurbağa yemək məcburiyyətindəsinizsa,
onu qarşınıza qoyub uzun-uzadı baxmağın heç bir
mənası yoxdur

Yüksek bacarıq və effektivliyə nail olmağın açarı hər sahər ən vacib işinizi müəyyən edib diqqətinizi onun üzərində cəmləşdirmək adəti yaratmaqdır. Bütün digər işlərdən öncə “o qurbağımı yeməyi” və bunu uzun-uzadı düşünmədən etməyi gündəlik adətə çevirin.

Dərhal işə başlayın

Daha çox qazanan və daha sürətli karyera inkişafına malik olan insanların araşdırılması nəticəsində, “fəaliyyətə istiqamətlənmə”nin onların əsas xüsusiyyətləri olduğu müəyyən edilmişdir. Uğurlu və effektiv insanlar, əsas işlərinə dərhal başlayıb onu bitirənə kimi bütün diqqətlərini həmin işin üzərində cəmləyən insanlardır. “İcra yetərsizliyi” təşkilatların bu günə olan ən böyük problemləridir. İnsanların əksəriyyəti fəaliyyətə nailiyyəti səhv sahib. Onlar, uzun-uzadı danışır, saysız yığıncaqlar keçirir, möhtəşəm planlar qurur, lakin yekun nəticədə heç kim lazımlı olan nəticələri verəcək işi görmür.

Uğur adətləri formalasdırın

Həyatda və işinizdə qazanacağınız uğuru zamanla formalasdırığınız adətləriniz müəyyən edəcək. Prioritetlər müəyyən etmək adəti, yubatmanın qarşısını almaq adəti və vacib işləri sonuna kimi bitirmək adəti mental və fiziki bacarıqlardır. Daimi praktika vasitesilə bu bacarıqları adət halına sala bilər və xarakterinizi həpdura bilərsiniz. Buna nail olduqda həmin işlərin yerinə yetirilməsi avtomatik və olduqca asan olur.

Vacib işləri başlamaq və sonuna kimi bitirmək adəti dərhal nəticə verir. Mental və emosional baxımdan əla qurulursunuz ki, işi bitirmek sizə pozitiv hissler baxış edir. Sizi xoşbaxt edir və özünüzü qalib kimi hiss etmək imkanı yaradır. Hər dəfə, vacibliyindən və həcmindən aslı olmayıaraq istənilən bir işi bitirdiyinizdə yeni enerji axımı hiss edirsiniz və özünü-dəyərləndirmoniz artır. Tamamlanmış iş nə qədər əhəmiyyətli olarsa özünüzü bir o qədər xoşbaxt, inamlı və güclü hiss edərsiniz. Əhəmiyyətli işi bitirmək beyninizi *endorfin* ifrazını artırır. Bu endorfin sizə təbii yüksəklik verir.

Pozitiv alışqanlıq yaradın

Uğurun sırrı adlandırılanlardan ən vacibi. Siz əslində, aydınlıq, əminlik və səriştə hissələri verən endorfinə “pozitiv alışqanlıq” yarada bilərsiniz. Bu alışqanlığı yaratığınızda, alt şüur seviyyəsində həyatınızı, daim daha vacib işləri başlayıb sona çatdırmaq yönümündə təşkil etməyə

başlayacaqsınız. Yaxşı mənada uğur və fədakarlığa alışqanlığınız olacaq.

Yaxşı hayatı yaşamığın, uğurlu karyeraya malik olmanın və daim özünü yüksəkdə hiss etməyin açarı vacib işləri ən qısa zamanda başlamaq və sona çatdırmaq adəti yaratmadır.

Qısa yol yoxdur

Bir nəşər Nyu Yorkda kliçə müsiqiçisindən Karnegi Holla necə gedə biləcəyini soruşur və müsiqiçi cavab verir: "Praktika, dostum, praktika". Praktika istənilən bacarığa yiyələnməyin əsas yoludur. Xoşbəxtlikdən beyniniz əzələ kimidir. İşlətməklə daha güclü, daha qadir etmək olar. Praktika vasitəsilə vacib hesab etdiyiniz istənilən bacarığa və ya adətə yiyələnə bilərsiniz.

Yeni adət formalasdırmağın üç xüsusiyyəti

Diqqət və konsentrasiya adəti formalasdırmaq üçün sizə, öyrənilməsi mümkün olan üç keyfiyyət lazımdır. Bunlar, qərar, intizam və qətiyyətdir.

Birinci, tapşırığı bitirmək adəti formalasdırmağı *qərara alı*. İkinci, öyrənəcəyiniz prinsipləri xarakterinə həpənə kimi təkrarlamaq *intizamı* formalasdırın. Üçüncü, adət tam formalasa kimi gördükünüz bütün işləri *qətiyyətlə* möhkəmləndirin.

Özünüzü olmaq istədiyiniz kimi vizuallaşdırın

Arzuladığınız effektiv, yüksək nailiyyətli və məhsuldar insan olmaq istiqamətində inkişafınızı sürətləndirmək üçün istifadə edə biləcəyiniz xüsusi bir üsul vardır. Bu, daim, hərəkətə istiqamətlənmiş, çevik və diqqətli insan olduğunuza əldə edəcəyiniz mükafatlar haqda düşünməkdən ibarətdir. Daim özünüüzü, vacib işləri vaxtında və yüksək səviyyədə bitirən insan kimi görün. Mental özünü təsəvvürünüzün hərəkətlərinə güclü təsiri vardır. Özünüüzü, gələcəkdə olmaq istədiyiniz insan kimi vizuallaşdırın. Özünü təsəvvürünüz, daxildə özünüüzü necə görməyiniz xarici aləmdəki nailiyyətinizi müəyyən edir. Xarici aləmdəki bütün inkişafınız *daxili* aləminizdəki inkişafınızdan, mental təsəvvürünüzdən başlayır.

Sizin yeni bacarıq, adət və qabiliyyət öyrənmək imkanınız sonsuzdur. Təkrarlama və praktika vasitəsilə yubatmanın qarşısını almağı və vacib işlərinizi görməyi məşq etdiyinizdə həyatınızı və karyeranızın inkişafını daha keyfiyyətli sürətləndirirsiniz.

O qurbanı yeyin!

1

Masa qurun

Qalib gəlmək üçün bir keyfiyyata
malik olmaq lazımdır ki, bu keyfiyyat da
məqsədin sonsuzluğu, nə istədiyini bilmək
və onu eldə etmək üçün alışib yananaq istək.
NAPOLEON HILL

Öz «qurbağanızı» müəyyən etməzdən və onu yeməyə başlarmazdan öncə, hayatınızın her bir hissəsində nəyə nail olmaq istədiyinizi müəyyən edin. *Aydınlıq*, şaxsi məhsuldarlıq sahəsinin, guman ki, on vacib konseptidir. Bəzi insanların daha çox iş görməsinin birinci səbəbi məqsədlərinin tam aydın olması və onlardan kənara yayınmamalarıdır. Nə istədiyinizi və ona nail olmaq üçün nə etməli olduğunuzu nə qədər aydın bilsəniz yubatmanın öhdəsindən gəlməyiniz,

qurbağanı yemək və qarşınızda duran işi bitirmək bir o qədər asan olar.

Yubatmanın və motivasiya çatışmazlığının əsas sabəbi hansı işi hansı sabobdan görməli olduğunuza dair dağınıqlıq və çəşqinqılıqdır. Əsas məqsədləriniz və tapşırıqlarınızla bağlı daim aydınlıq axtarmaqla bu ümumi vəziyyətin öhdəsindən gələ bilərsiniz.

Uğur Üçün möhtəşəm qayda:
kağız üzərində düşünün

Yetkin insanların yalnız 3 faizi aydın, yazılı məqsədlərə malikdirlər. Onlar, eyni bilik və bacarığa malik, lakin yazılı məqsədlərə malik olmayan insanlardan beş və hətta on dəfə daha artıq nailiyyət əldə edirlər.

Bütün gələcək ömrünüz boyu istifadə edə biləcəyiniz, məqsəd qoymaq və nail olmaq üçün güclü bir formula vardır. O yeddi sadə addımdan ibarətdir. Bu addımlardan istənilən biri sizin nəticələrinizi iki və üç dəfə artırı biler. Kurslarımızın dinlöyicilərindən çoxu bu sadə, yeddi hissali üsul vasitəsilə öz galirlərini bir neçə ilə kəskin şəkildə artdırmışdır.

Birinci addım: *Nə istədiyinizi daqiq müəyyən edin.* Sizdən nəyin tələb olunduğunu tam dəqiqləşdirənə kimi ya tek, ya da rəisinizlə birlikdə müəyyən edin. Öz rəisləri ilə bu kritik müzakireni etmədiklərinə görə eksər insanların vaxtlarını və enerjilərini gün ərzində az əhəmiyyətli və heç bir dəyərə malik olmayan işə sərf etməkləri həsrətəmizdir. Vaxtın

hadər edilməsinə dair ən bariz nümunə heç bir əhamiyəyi olmayan işləri yüksək səviyyədə etməkdir. Stiven Kovey deyir: "Əgər pilləkən düzgün divara söykənməmişdirsa at-dığımız hər addım bizi yanlış tərəfə yönəldir".

İkinci addım: *Yazın. Kağız üzərində düşünün.* Məqsədi kağız üzərində yazdığınıza siz onu kristallaşdırır və fizi ki forma verirsınız. Toxuna və görə biləcəyiniz bir şey yaradırsınız. Digər tərəfdən də, yazılımayan məqsəd, sadəcə, arzu və xəyaldır. Onun arxasında heç bir enerji dayanır. Yazılımayan məqsədlər çəşqinliğə, yanlış istiqamətlənməyə və bir sırə başqa səhvlərə səbəb olur.

Üçüncü addım: *Məqsədiniz üçün vaxt qoyun.* Vaxt olma yan məqsəd və ya qarar heç bir tacililiyə malik olmur. Hansısa bir işin bitməsinə dair heç bir vaxt qoyulmadıqda və nə vaxt bitirəcəyinizi dair heç bir öhdəcilik götürmədiyinizdə siz tabii olaraq yubatmaya yol verirsınız.

Dördüncü addım: *Məqsədinizə nail olmaq üçün görməli olduğunuz bünün işlərin siyahısını yazın.* Yeni işlər yadınıza düşdükcə onları siyahiya əlavə edin. Siyahı size böyük tapşırıqların vizual təsvirini verəcək. Siyahı üzrə hərəkat etdiyinizi görə məqsədinizə nail olmaq ehtimalınız xeyli artacaqdır.

Beşinci addım: *Siyahını plana çevirin.* Siyahınızı prioritet və ardıcılıq əsasında sıralayın. Bütün işləri görülərəcə ardıcılığı ilə düzün. Hansı işi birinci və hansı işi sonra görəcəyinizi müəyyən etmək üçün vaxt sərf edib düşünün. Nəyin nədən önce görülməli olduğunu müəyyən edin. Daha yaxşısı siyahınızı çərçivə və ya dairələrdən ibarət sxem şəkilli plan hazırlayın. Məqsədi kiçik işlərə bölməklə ona

nail olmanın nə qədər asanlaşdığını sizi təaccübəndirəcək. Yazılı məqsəd və yaxşı hazırlanmış iş planına malik olmaqla, məqsədlərinin, sadəcə, beyinlərdə gəzdirən insanlardan daha məhsuldar və daha effektiv olacaqsınız.

Altıncı addım: *Planınız üzrə dərhəl işə başlayın.* Nə işə bir iş görətin. Ciddi riayət edilən sadə bir plan heç bir iş görülməyən ən mükəmməl plandan yaxşıdır. İstənilən bir məqsədə nail olmaq üçün fəaliyyət son dərəcə vacibdir.

Yedinci addım: *Hər gün sizə məqsədinizə doğru aparaçaq nə işə bir iş görmək qərarı qəbul edin.* Bu işi gündəlik qrafikinize əlavə edin. Mövzu ilə bağlı hər gün bir səhifə oxumaq qərarı verin. Öyrənmək istədiyiniz dildə hər gün müəyyən qədər söz oxşarlıqları qərarı verin. Hər nə olur olsun, bir gününüzü də boşuna verməyin. İrəli hərəkətinizi davam etdirin. Hərəkətə başladığınızda dayanınmayın. Bu qərar, bu intizam özlüyündə sizin məqsədə nail olma sərətinizi və şəxsi effektivliyinizi kəskin dərəcədə artırıbilər.

Yazılı məqsədlərin gücü

Yazılı aydın məqsədlər sizin düşüncənizə heyrətamız təsirə malikdir. Onlar sizə motivlaşdırır və fəaliyyətə ruhlandırır. Yaradıcılıq qabiliyyətinizi stimullaşdırır, enerjinizi üzə çıxarıır və yubatmanın qarşısını almağınza kömək edir. Məqsədlər nailiyyət ocağının yanacağıdır. Onlar nə qədər böyük və aydın olarsa, sizin onlara nail olmaq istəyiniz bir o qədər güclü olar. Məqsədləriniz haqda nə qədər çox düşünsəniz, nail olmaq istəyiniz bir o qədər güclü olar.

Məqsədləriniz haqda gündəlik düşünün və nəzərdən keçirin. Hər günün başlanğıcında əsas məqsədinizi nəzərdən keçirin və ona nail olmaq üçün görə biləcəyiniz ən vacib işi müəyyən edin.

O QURBAĞANI YEYİN!

1. Ağ varaq götürün və növbəti bir il arzında nail olmaq istədiyiniz on məqsədinizin siyahısını tutun. Onları indiki zaman formasında, bir il keçmiş kimi yazın. Məqsədləri artıq hayata keçmiş kimi yazın ki, alt şürurunuz onları dərhal qabul etsin. Misal üçün, yaza bilsəniz "Mənim illik galirim X məbləğdir" və ya "Hazırkıda çəkim X kq-dır".
2. On məqsəddən ibarət siyahınızı nəzərdən keçirin və reallaşdırığında hayatınıza ən çox pozitiv təsiri olacaq bir məqsədi seçin. Həmin məqsədi ayrıca bir varaqda yazın, ona nail olmaq üçün vaxt qoyn, plan hazırlayın, hərəkətə keçin və hər gün sizi həmin məqsədə doğru yaxınlaşdıracaq bir iş görün. Bu tapşınıq sizin hayatını dayışa bilar!

2

Hər günü öncədən planlaşdırın

Planlaşdırma, galacayı bu güne gətirib onunla bağlı na Isa iş görməkdir.

ALAN LAKEİN

Köhne deyimi yəqin ki, eşitmisiniz: "Fili necə yemək olar? Kiçik hissələrə bölməklə!"

Ən böyük və ən eybəcər qurbağanızı necə yeyirsiniz? Eyni qayda ilə: onu kiçik işlərə bölür və bir-bir həmin kiçik işləri görməyə başlayırsınız. Düşünmək, planlaşdırmaq və qərar qəbul etmək bacarığınız, yubatmanın qarşısını almaq və məhsuldarlığınıizi artırmaq üçün ən güclü alətinizdir. Məqsəd qoymaq, plan qurmaq və həmin plan üzrə hərəkətə

keçmək sizin gelecek həyatınızı müəyyən edir. Düşünmək və planlaşdırmaq özlüyündə sizin zehni gücünüzü azad edir, yaradıcılıq qabiliyyətinizi işə salır və bütün enerjiniyi artırır. Və əksinə olan halda Alek Makkenzinin yazdığı kimi: "*Düyününmədən hərəkət etmək problemlərin başlanğıc mənbəyidir.*" İşə başlamazdan önce yaxşı planlaşdırma etmək qabiliyyətiniz sizin səriştəninizin ən dəqiqliğinə olmalıdır. Planınız nə qədər yaxşı olarsa, yubatmanın qarşısını almaq, işə başlamaq, qurbagam yemək və inamlı davarı etmək bir o qədər asan olar.

Enerji qaydışınızı artırın

İş zamanı ən əsas məqsədiniz, zehni, emosional və fiziki enerji sərfiyatınızın maksimal qaydışına nail olmaqdır. İşin yaxşı tərəfi odur ki, planlaşdırmağa sərf edilən hər dəqiqliğin icrası zamanı on dəqiqliğinə qənaət edir. Gününüzi planlaşdırmağa 10-12 dəqiqliq vaxt tələb olunur və bu kiçik vaxt yatırımı gün ərzində sizin 100-120 dəqiqlik vaxtınıza qənaət etmiş olacaq. Belə bir teorem vardır: "*Öncədən yaxşı planlama zəif nailiyyətin qarşısını alır*". Planlaşdırmanın, məhsuldarlıq və bacarığınızın nə qədər artdığını nəzərə alığınızda, nə qədər az insanın gündəlik planlaşdırma etməsi sizi təcəttübləndirəcəkdir. Və planlaşdırma həqiqətən də sadə bir işdir. Sizə, sadəcə, ağ varəq və sadə qəlam lazımdır. Ən təkmil elektron poçt, kompüter proqramları və vaxt idarə etmə proqramları məhz bu prinsipə əsaslanmışdır.

Başlamazdan önce masa arxasına keçib görəcəyiniz işlərin siyahısını hazırlamağa əsaslanmışdır.

Gündəlik əlavə iki saat

Hər zaman siyahı üzrə işleyin. Nə isə yeni bir iş çıxdıqda dərhal siyahıya əlavə edin. Siyahı üzrə işləməyə başladığınızda gündəlik məhsuldərləğinizi 25% artırılmış olarsınız, başqa sözlə deşək, hər gün əlavə iki saat qazanmış olarsınız. Hər günün siyahısını bir gün avval axşam hazırlayıñ. Ötən günün siyahısından qalan işləri növbəti günün siyahısına əlavə edin.

Siyahınızı axşamdan hazırladığınızda siz yatdığınız zaman alt şüurunuz bütün gecəni siyahı üzərində işləyəcək. Çox zaman yuxudan oyandığınızda siyahıdakı işlərlə bağlı nə isə çox gözəl bir ideyanız ola bilər. Görəməli olduğunuz işlərin siyahısını hazırlamağa nə qədər çox vaxt sərf etsiniz bir o qədər effektiv və məhsuldar olarsınız.

Müxtəlif məqsədlər üçün müxtəlif siyahılar

Müxtəlif məqsədlər üçün müxtəlif siyahılarınız olmalıdır. Birinci, gelecekdə görmək istədiyiniz bütün işlərin qeyd edildiyi *ana* siyahı olmalıdır. Ağlınzıza gələn bütün işləri bu siyahıya yazırıñız. Siyahınızı sonra işlərə görə sıralaya bilərsiniz.

İkinci, hər ayın sonunda növbəti ay üçün hazırladığınız aylıq siyahı olmalıdır. Bu siyahıya ana siyahıdakı işlərdən da əlavə edə biləsiniz.

Üçüncü, həftəlik işlərinizdən ibarət siyahınız olmalıdır. Bu siyahınızı həftə ərzində yeniləyirsiniz. Bu, sistematiq vaxt planlaşdırma intizamı sizə çox kömək edə bilər. Çox insan mənə, həftəni planlaşdırmağa bir-iki saat vaxt sərf etməyin onların məhsuldarlığını kəskin şəkildə artırduğunu və bütün həyatlarını dəyişdiyini deyib. Bu üsul sizin üçün də yararlıdır.

Sonuncu, aylıq və həftəlik siyahınızdakı işləri gündəlik siyahıya əlavə edin. Bu işlər, növbəti gün ərzində görməli olduğunuz işlərdir. Siyahıdakı işlər gün ərzində görüldükcə onları siyahıda nişanlayın. Bununla siz nailiyyətlərinizin vizual təsvirini yaradırsınız. Uğur və irəli hərəkatınızı hiss edir. Siyahı üzrə irəliliyinizi müşahidə etmək sizə ruhlandırır. Özündəyərləndirməni və özünüza olan hörmətinizi artırır. Daimi inkişaf sizin irəli hərəkatınızı gücləndirir və yubatmanın qarşısını almağa kömək edir.

Layihə planlaşdırılması

Hansısa bir layihəniz olduğunda, əvvəldən axıra kimi layihəni bitirmək üçün görməli olduğunuz işlərin siyahısını hazırlayıın. İşləri *vacibliyinə* və yerinə yetirilmə *ardıcılığına* görə sıralayın. Siyahınızı yazdığınız vərəqi və yaxud kompüter programınızı göz qabağına qoynu ki, gün ərzində daim görə biləsiniz. Və işləri bir-bir görməyə başlayın. Bu

yolla nə qədər çox iş görəcəyiniz sizi təəccübəldirəcək. Siyahı üzrə işlədikcə daha enerjili və daha effektiv olduğunu zu hiss edəcəksiniz. Həyatınıza daha çox nəzarət etdiyinizi görəcəksiniz. Daha çox iş görmək üçün həvəslənəcəksiniz. Daha yaxşı və daha yaradıcı düşünəcəksiniz və işinizi daha effektiv və daha keyfiyyətli görmək üçün ağlınzı yaxşı idəyalar galəcək. Siyahı üzrə stabil işlədikdə, irəli hərəkat hissi formalaşdıracaqsınız ki, o da sizin yubatmanın öhdəsində galmayıñiza kömək edəcək. Bu proqres hissi sizə enerji axını verəcək və gün ərzində stabil işləməyinizi təmin edəcək.

Şəxsi effektivlik sahəsində ən vacib qaydalarından biri 10/90 qaydasıdır. Bu qaydaya əsasən, bir işin ümumi vaxtinun planlaşdırılmaya sərf edilən ilk 10 faizi işin görüləmə zamanı 90 faiz vaxta qənaət etməyə imkan verir. Bu qaydanı özünüzə sübut etmək üçün, sadəcə, onu tətbiq etməyiniz lazımdır.

Hər gününüzü öncədən planlaşdırığınızda gün ərzində işlərinizi görmək daha asan olacaq. İşlər əvvəlkindən daha rahat və süratlə gedəcək. Özünüzü daha güclü və daha səriştəli hiss edəcəksiniz. Düşündüyünüzdən daha çox iş görəcəksiniz. Və sonunda *qarşıyalılmaz* olacaqsınız.

O QURBAĞANI YEVİNİ

1. Bu günden, her gününü, haftanızı ve ayınızı öncadan planlaşdırın. Qeyd daftarçısı və ya adlı ağ varaq (və yaxud da smartphone-nuzu istifadə edin) götürün və növbəti iyirmi dörd saat ərzində görməli olduğunuz bütün işlərin siyahısını tutun. Yeni işlər çıxdıqca onları siyahınıza əlavə edin. Galacayıınız üçün əhəmiyyət kəsb edən bütün mürəkkab işlərinizin, ləyihaleriniziñ siyahısını tutun.
2. Məqsədlərinizi, ləyihalınızı və bütün işlərinizi vacibliyinə və yerinə yetirilmə ardıcılığına görə sıralayın. Kağız üzərində düşünün! Daim siyahı üzrə işlayın. Na qədər mahsuldar olmağınız və qurbağanızı yeməyin nə qədər asan olacaq siz təəccübəndirəcək.

3

80/20 Qaydasını hər şeyə tətbiq edin

Düzgün istifadə etsək daim vaxtimız çatar
JOHAN VOLFGANG HÖTE

80/20 qaydası, vaxtin və həyatın idarə olunması baxımından ən faydalı qaydalardan biridir. Bu qayda, həmçinin onun haqda ilk dəfə 1895-ci ildə məqalə yazmış italyan iqtisadçısı Vilfredo Paretonun şərəfinə "Pareto prinsipi" də adlandırılır. O müşahidə etmişdir ki, cəmiyyətdə insanlar iki qrupa bölünmüdürlər, pul və nüfuz baxımından yüksək təbəqəni təşkil edən 20% "vacib azlıq" və yerdə qalan 80%-i təşkil edən "əhəmiyyətsiz çoxluq". Sonradan bu prinsipin bütün iqtisadi fəaliyyətə də şamil olduğunu müşahidə etmişdir.

Misal üçün, bu qaydaya əsasən sizin fəaliyyətinizin yalnız 20%-i nəticələrinizin 80%-ni doğurur, müştərilərinizin 20%-i bütün dövriyyənin 80%-ni təşkil edir, təqdim etdiyiniz məhsul və xidmətin 20%-i gəlirinizin 80%-ni təşkil edir, gördiyiniz işlərin 20%-i ümumi məhsuldarlığınızın 80%-ni təşkil edir və s. Bu o deməkdir ki, əger siyahınızda görülməli olan on iş varsa onlardan ikisi yerde qalan səkkiz işdən daha vacib olacaqdır.

İşlərin sayı onların vacibliyinə qarşı

Maraqlı bir keşf var. Siyahında on işin hamısı cyni qədər vaxt apara biler. Lakin onlardan bir və ya ikisi digərlərindən beş-on dəfə daha faydalı olacaq. Bəzi hallarda işə yalnız bir iş bütün digər doqquz işdən daha faydalı ola bilər. Bu iş mütləq şəkildə birinci yeyəcəyiniz qurbağanızdır. Tapa bilərsinizmi insanlar çox zaman hansı işlərdə yubatmaya yol verirlər? Taəssüf ki, insanların çox hissəsi məhz daha çox əhəmiyyətə malik olan 10-20% “vacib azlıq” təşkil edən işləri yubadırlar. Əvəzində gün ərzində vaxtlarını 80% “əhəmiyyətsiz çoxluq” təşkil edən işləre sərf edirlər.

Diqqətinizi nəticələrə deyil, fəaliyyətə cəmləyin

Çox zaman bütün günü məşğul olan, lakin çox az nəticə əldə edən insanlarla rastlaşa bilərsiniz. Və əksər hallarda bunun səbəbi, həmin insanların az əhəmiyyət kəsb edən

işlərə vaxt sərf edib, özləri və şirkətləri üçün faydalı olan işləri yubatmaqlarıdır.

Gün ərzində görə bileyəcəyiniz ən dəyarlı işlər çox zaman çotin və mürəkkəb işlardır. Lakin bu işləri effektiv şəkildə bitirməyin mükafatı heyrətamız ola bilər. Buna görə də siz, siyahınızda 20% əhəmiyyətli işlər olduğu halda əhəmiyyətsiz 80%-ə vaxt sərf etməkdən qəti şəkildə yarınmalısınız. Daim hər hansıa bir işə başlamazdan öncə özünüzü sual edin: “Bu iş siyahının ən vacib 20%-nə aiddir, yoxsa əhəmiyyətsiz 80%-ə?”

Qayda: Öncə xırda işləri aradan çıxarmaq həvəsinə böyük.

Unutmayın, döne-döno etmək qərarına gəldiyanız iş sonunda tərgitməsi çotin olan adətə çevrilir. Əgər gününüüz əhəmiyyətsiz işlərlə başlamaq qərarına gələniz təzliklə diqqətinizi əhəmiyyətsiz işlər üzərində cəmləmək adət formalaşdıracaqsınız. Bu, malik olmaq istədiyiniz adət deyil. Əhəmiyyətsiz işlər dovşanlar kimidir, süratlə çoxalırlar. Onları hitirməyə heç zaman vaxtinuz çatmayacaq.

İstənilən vacib işin ən çətin hissəsi ilk olaraq ondan başlamaqdır. İşə başladığınızda işə təbii olaraq davam etməyə ruhlanacaqsınız. Beyniniz, heqiqi nəticələr gətirəcək əhəmiyyətli işlər üzərində işləməyi sevir. Sizin işiniz beyninizi daim bu cür işlərlə qidalandırmaqdır.

Özünüzü motivasiya edin

Əhəmiyyətli işə başlamaq və onu bitirmək haqda *düşünmək* özlüyündə yubatmanın qarşısını almağınızı kömək edir. Bu bir faktdır ki, əhəmiyyətli işlərin yerinə yetirilməsinə sərf edilən vaxt əhəmiyyətsiz işlərə sərf edilən vaxtla eynidir. Fərqli işə əhəmiyyətli işi bitirdiyinizdə keçirdiyiniz fəxrlı hissindədir. Eyni vaxtı sərf edərək az əhəmiyyətli işi bitirdiyinizdə isə əldə etdiyiniz sevinc hissi cüzi olur.

Vaxt idarə edilməsi əslində *həyatın* idarə edilməsidir. Bu, *hudisələr ardıcılığına* nəzarət etməkdir. Və görəcəyiniz növbəti işin seçimində daim azadsınız. Sizin vacib və əhəmiyyətsiz işlər arasında seçim etmək bacarığınız həyatda və işdəki uğurunuza müəyyən edir. Effektiv və möhsuldar insanlar daim özlərini on vacib işdən başlamağa vadar edirlər. Hər nə olur olsun, özlərini qurbağanı yeməyə məcbur edirlər. Nəticədə də adi insanların daha uğurlu və daha xoşbəxt olurlar. Siz da bu cür islamalısınız.

O QURBAĞANI YEYİN!

1. Bu gənə olan asas məqsədlərinizin, işlərinizin, ləyiħərinizin və cavabdehliklərinizin siyahısını hazırlayın. Onlardan hansının əhəmiyyətli 10-20%-ə və hansının əhəmiyyətsiz 80-90%-ə aid olduğunu müəyyən edin.
2. Bu gündən vaxtinizin çox hissəsini həyatınıza və ümumi uğurunuza daha çox töhfə verəcək əhəmiyyətli işlərə və yerdə qalan az hissəsini əhəmiyyətsiz işlərə sərf etməyi qərarlaşdırın.

4

Nəticələri nəzərə alın

Uğurlu insanın uğuru,
Dahi insanın dahiliyi,
Öz gücünü bir axın üzərində
cəmləşdirə bildiyi daracadaadir.

ORISON SVIT MARDEN

Güclü düşüncəyə malik insanın əsas xüsusiyyəti hansısa bir işi görməyin və ya görməmeyin hansı nəticələr verəcəyini öncədən bilməsidir. Müəyyən bir işin sizin və şirkətiniz üçün nə qədər əhəmiyyətli olması əsasən onun verəcəyi nəticələrə görə müəyyən edilir. Qarşınızda duran növbəti qurbanı, tapşırığın əhəmiyyətini bu yolla dəyarləndirməkə müəyyən edirsiniz. Harvard universitetindən Dr. Edvard Banfild əlli illik araşdırmadan sonra müəyyən etmişdir ki, "uzunmüddətli düşünmək" Amerikada sosial və iqtisadi

di ireliliyişin en dəqiq müəyyənedicisidir. Uzunmüddətli düşünçə hayatda və işdə uğurlu olmaq üçün, təhsildən, ixtimai mənsubiyətdən, irqdən, bilik səviyyəsindən, əlaqələrdən və hansı ailədən çıxmaqdan daha çox vacibdir. Vaxta olan münasibətinizin davranışınıza və seçimlərinizə güclü təsiri olur. Şəxsi həyat və karyeralarının gələcəyinə baxan insanlar vaxt və fəaliyyətləri ilə bağlı daha yaxşı qərarlar verirlər.

Qayda: Uzunmüddətli düşünmə, qısamüddətli qərarlar vermək bacarığını inkişaf etdirir.

Uğurlu insanlar aydın *gələcək istiqamətinə* malikdirlər. Onlar beş, on və iyirmi il öncəni düşünürler. Bugünkü seçimlərinin və qərarlarının gələcək arzuları ilə uyğun olmasına diqqatlı analiz edirlər.

Vaxtla bağlı daha yaxşı qərarlar qəbul edin

Gələcəklə bağlı nəyin sizin üçün vacib olmasını aydın təsəvvür etmək indiki zamanda prioritetlərlə bağlı qərar qəbul etməyinizi asanlaşdırır. Vacib olan hər bir məsələnin hansısa gələcək nəticələri vardır. Vacib olmayan məsələlər isə gələcəyə ya çox az, ya da ümumiyyətlə, heç bir təsira malik deyil. Hər hansıa bir işe başlamamışdan öncə daim özünüzdən soruştulısınız: "*Bu işi görüb-görməməyin hansı potensial nəticələri vardır?*"

Qayda: Galəcək niyyətlər indi işlərə təsir edir və çox zaman onları müəyyən edir.

Galəcək niyyətiniz nə qədər aydın olarsa onların indiki işinizi təsiri bir o qədər çox olar. Galəcək haqda aydın təsəvvürə malik olduğunuzda, indiki zamanda verdiyiniz qərarların galəcək planlarınıza nə qədər uyğun olmasını dəyərləndirmək bir o qədər asan olar.

Galəcək haqda düşünün

Uğurlu insanlar, indiki qısamüddətli hazırları galəcək mükafatlara və nailiyyətlərə qurban verməyi bacaran insanlardır. Uğursuzlar isə əksinə, galəcək nailiyyətləri indiki kiçik hazırlara qurban verirlər. Motivasiya natiqi Dennis Veith deyir: "Uğursuzlar başlarını asan işlə qatmaqla qorxu və üzücü işdən yaxa qurtarırlar. Qaliblər isə arzuları haqda düşünərək onları məqsədlərinə doğru aparacaq çatın işlərin öhdəsindən gəlməyə ruhlanırlar". Misal üçün, hər gün işə erkən gəlmək, əlavə materiallar oxumaq, kurslara getmək və diqqətinizi əhəmiyyətli işlər üzərində cəmləmək ümumilikdə sizin galəcəyinizi yaxşı təsir edəcək. Və əksinə, işə gec gəlmək, qəzet və jurnalları varəqləmək, qəhvə və çay içməyə çox vaxt sərf etmək və iş yoldaşlarınızla uzun-uzadı söhbət etmək indiki zamanda sizə həzz versə də, galəcək nailiyyətlərinizə pis təsir edəcək, uğursuzluğunuza səbəb olacaq.

Əgər hansısa bir iş galəcəkdə pozitiv nəticələr verəcəksə həmin işi prioritet edin və dərhal onun üzərində işləməyə başlayın. Hansısa bir iş dərhal görülmədiyində galəcəkdə neqativ fəsadları ola biləcəksə o da top prioritet olmalıdır. Qurbağınız hər nödirdə ilk önce onu yeyin.

Motivasiya üçün *motiv* lazımdır. Bir işin sizin həyatınıza pozitiv təsiri nə qədər çox olarsa siz, yubatmanın qarşısını almaq və işi tez bir zamanda keyfiyyətə yerinə yetirmək üçün bir o qədər motivasiyalı olarsınız. Daim galəcəyinize və şirkətinizə ən çox faydası olacaq işləri görməklə irəli hərəkətinizi təmin edin. Vaxt dayanır. Yeganə sual vaxtı nəyə sərf etməyiniz, həmçinin həftənin və ayın sonunda hansı nəticələr eldə etməyinizdir. Və əldə edəcəyiniz nəticələr, indiki hərəkətlərinizin galəcəyinizi necə təsir edəcəyi haqda nə qədər düşünməyinizdən asılı olacaq. Daim seçimlərinizin, qərarlarınızın və hərəkətlərinizin nəticələri haqda düşünmək, həyat və karyeranızdakı prioritətləri müəyyən etməyin ən yaxşı yollarından biridir.

Məcburi effektivlik qanununa riayət edin

Məcburi effektivlik qanununa əsasən, "Bütün işləri görmək üçün heç zaman vaxt yctmir, lakin ən vacib işləri görmək üçün kifayat qədər vaxt vardır". Başqa sözlə deşək, qabağınızı qoyulan qurbağaların hamisini yeyə bilməzsiniz, lakin ən böyüküñü və ən eybəcarını yeyə bilərsiniz və bu kifayət edər. Vaxtiniz az olduğunda və hansısa bir işi görmədiyinizdə pis nəticələnəcəyini dəqiq bildiyinizdə

hamisə o iş üçün vaxt tapa bilirsınız. Erken qalxıb gec yatişınız, nahar fasiləsinə daha az vaxt sərf edirsiniz və işi görmədiyinizdə üzləşəcəyiniz xoşagelməz halla üzleşməkdənse özünüzü işi vaxtında bitirməyə məcbur edirsiniz.

Qayda: Görməli olduğunuz işlərin hamisini görmək üçün heç zaman kifayət qədər vaxtınız olmayıcaq.

Hazırkı iş dünyasında orta statistik işçi və xüsusən rəhbər işçi 110-130% effektivliklə işləyir. Və işlər azalmaq əvəzinə daim artır. Nəzər yetirməli olduğumuz sənədlərin həcmi durmadan artır. Bu o deməkdir ki, siz bütün işlərinizi heç zaman çatdırı bilməyəcəksiniz. Bu xam xəyalı başınızdan atın. Öhdəsindən galə biləcəyiniz yegane iş ən vacib işlərinizi vaxtında bitirmek ola bılır. Yerdə qalan işlər gözləməli olacaqlar.

Vaxt qoymaq, sadəcə, bəhanədir

İnsanların əksəriyyəti qoyulan vaxt təzyiqi altında daha yaxşı işlədiyini deyir. Təəssüf ki, illərlə aparılan araştırma nticəsində bunun o qədər də doğru olmadığı aşkar edilmişdir. Çox zaman yubatma nticəsində yaradılan vaxt təzyiqi altında insanlar daha çox stresə məruz qalırlar, daha çox səhvler edirlər və işlərin çoxunu başqa şərtlər altında yenidən görnəni olurlar. İnsanlar vaxt təzyiqi altında işlədiklərində böyük fəsadlırlara səbəb olan səhvərə yol verirlər. Əksər hallarda işi tez bitirmək üçün tələsdiyində daha çox vaxt itkisinə yol verilir.

İşi öncədən diqqatla planlaşdırmaq və mümkün yubanmaları nəzərə alaraq əlavə vaxt limiti götürmək daha yaxşıdır. Bir işin görülməsinə nə qədər vaxt sərf ediləcəyini düşünürsünüzsə, əminlik üçün həmin vaxta 20% də əlavə edin. Və ya işi vaxtından daha tez bitirmək oyunu oynayın. Nə qədər rahat olduğunuzu və işi keyfiyyətli gördüyüünüza təcəküblənəcəksiniz.

Maksimum məhsuldarlıq üçün üç sual

Diqqətinizi ən vacib işlərinizin üzərində cəmləmək və onları vaxtında bitirmək üçün daim özünüzə üç sual verməlisiniz. Birinci sual "Ən əhəmiyyətli işlərim hansılardır?" Başqa sözlə desək, şirkətinizə, ailənizə və ictimamılıkda həyatınıza daha çox fayda vermek üçün yeməli olduğunuz ən böyük qurbanı hansıdır? Bu, nə zamansa sual edib cavablandıracağınız ən vacib suallardan biridir. Ən dəyərli işləriniz hansılardır? Önce bu haqda düşünün. Dostlarınızdan və ailə üzvlərinizdən soruşun. İşə başlamazdan əvvəl ən dəyərli işlərinizin hansılar olduğunu tam dəqiqliklə bilməlisiniz.

Daim soruşmalı olduğunuz ikinci sual "Yalnız və yalnız mənim görə biləcəyim hansı iş vardır ki, görüldüyüündə böyük nticələr verəcək?" Bu sual, mənecment ustası Pieter Drukerdən gəlir. Personal effektivlik əldə etmək üçün ən vacib suallardan biri məhz bu sualdır. Yalnız və yalnız sizin görə biləcəyiniz hansı iş vardır ki, görüldüyüündə böyük nticələr verəcək? Bu, yalnız sizin edə biləcəyiniz bir

şeydir. Siz bu işi görməsəniz başqa heç kim görməyəcək. Lakin siz bu işi görsəniz və keyfiyyətlə görsoniz hayatımıza və karyeranıza böyük pozitiv təsiri olacaq. Məhz sizin olan bu qurbağa nədir? Hər günün hər saatında özünüzə bu suali vere və hansısa bir cavab tapa bilərsiniz. Sizin işiniz cavabı aydın bilmək və ilk öncə məhz bu işi görməyə başlamaqdır.

Üçüncü sual "*Hazırda vaxtimın ən səmərəli sərfi nə olardı?*" Başqa sözlə deşək, hazırda yeməli olduğunuz ən böyük qurbağa nədir? Bu, vaxtın idarə edilməsinin əsas sualıdır. Bu suala düzgün cavab vermək yubatmanın qarşısını almaq və yüksək məhsuldarlığa malik insan olmağın açarıdır. Hər günün hər saatında hansısa bir iş həmin an üçün ən çox əhəmiyyətə malik olan işdir. Sizin işiniz bu suali özünüzə döñə-döñə verməklə və daim tapdığınız cavab üzrə işləməkdir.

Birinci işləri birinci görün, ikinci işləri isə, ümumiyyətlə, kənara atın. Hötenin dediyi kimi: "*Daha çox əhəmiyyətə malik olan işlər az əhəmiyyətə malik olan işlərdən asılı olmamalıdır*".

Bu üç suala verdiyiniz cavablar nə qədər dəqiq olarsa, sizin üçün prioritətlər müəyyən etmək, yubatmanın qarşısını almaq və vaxtinizin ən səmərəli sərfiyyəti olacaq işlərlə məşğul olmağa başlamağınız bir o qədər asanlaşar.

O QURBAĞANI YEVİN!

1. Tapşınq, iş və layihələr siyahınızı daim nəzərdən keçirin. Daim özünüze sual edin: "Vaxtında və keyfiyyətlə yerinə yetirdiyim hansı iş və ya layihə həyatımı və karyerəmə daha çox pozitiv təsirə malik olacaq?"
2. Hər günün hər saatında gərə biləcəyiniz an dəyerli işi müəyyən edin və özünü, vaxtinizin ən dəyerli sərfi olan işlərlə məşğul olmağa vadar edin. Bu dəqiqə sizin üçün ən dəyerli iş hansıdır?
Siza ən çox köməyi dəyəcək şey nədirə onu məqsad kimi müəyyən edin, ona nail olmaq üçün plan hazırlayın və dərhal plan üzrə işləməyə başlayın. Hötenin sözlərini unutmayın: "*Şodaca, məşğul olun və beyniniz harakata galəcək. Başlayın və iş öz-özüna bitəcək*".

Həm yubatmaya yol verir. Yüksek və aşağı effektiv insanlar arasındaki fərq hənsi işləri yubatmaqlarındadır. İstənilən halda yubatmaya yol vermək məcburiyyətində qaldığınızdan bu gündən əhəmiyyətsiz işləri yubatmayı qərarlaşdırın. Həyatınıza heç bir faydası olmayan əhəmiyyətsiz, kiçik işləri yubadın, başqalarına həvalə edin və ya təxirə salın. Özünüzü çömjəquyuqlardan azad edin və diqqətinizi qurbağalarda cəmləşdirin.

5

Yaradıcı yubatmadan istifadə edin

Hər gün böyük işləri görmək üçün vaxt ayırin. Gündəlik iş yükünüüzü öncədən müayyan edin. Dərhal səhər tezden görülməli olan bir neçə sadə işi ayırin. Sonra böyük işlərlə başlayın və bitirin.

Yaradıcı yubatma, şəxsi effektivlik metodları arasında ən effektli metodlardan biridir. O sizin həyatınızı dəyişa biler. Məsələ burasındadır ki, görməli olduğunuz işlərin hamisini görə bilməzsiniz. Hansısa işləri təxirə salmaq məcburiyyətindəsiniz. Buna görə də kiçik işləri şüurlu şəkildə yubadın. Kiçik və o qədər də eyhəcər olmayan qurbağaları yeməyi sonraya saxlayın. İlk öncə ən böyük və ən eyhəcər qurbağaları yeyin.

Prioritetlər ardıcılığa qarşı

Həllədici məqam. Düzgün prioritet müəyyən etmək üçün öncə düzgün ardıcılıq müəyyən etməlisiniz. *Prioritet* daha keyfiyyətli və daha təz görməli olduğunuz, *ardıcılığı* görə olan işlər isə daha az əhəmiyyətə malik və sonraya saxlanıla biləcək işlərdür.

Qayda: Həyatınıza və vaxtiniza, əhəmiyyətsiz işlərə vaxt sərf etməyə son qoyduğunuz dərəcədə nəzarət edə biləsiniz.

Vaxt idarə etmədə on güclü sözlərdən biri yox sözüdür! Onu kəsərli şəkildə deməyi öyrənin. Aydın ifadə edin ki, heç bir anlaşılmazlıq olmasın. Vaxt idarə etmə lügətinizin normal hissəsi kimi ondan daim istifadə edin. Dünyanın ən zəngin insanların biri Uorren Buffetdən uğurunun səbəbini soruşduqda belə cavab vermişdir: "Sadə. Mən hazırda özüm üçün son dərəcə vacib olmayan bütün işlərə

YOX deyirəm". Həyatınızın və vaxtimızın dəyərli sərfi olmayan bütün işlərə yox deyin. İradənizin əleyhinə hansısa bir işə sövq edilməmək üçün qəti şəkildə yox deməyi öyrənin. Tex və vaxtında deyin. Unutmayın, cəhiyat vaxtiniz yoxdur. Yeni bir işə başlamaq üçün köhnə işi bitirmək lazımdır. Başlamaq üçün bitirmək lazımdır. Götürmek üçün qoymaq lazımdır. Yaradıcı yubatma, hansı işləri görmeyəcəyinizi qərar verməkdir.

Məqsədyönlü şəkildə yubadın

İnsanların əksəriyyəti qeyri-şüuri yubatmaya yol verir. Onlar düşünmədən yubadırlar. Və nəticə olaraq, gələcəklərinə güclü pozitiv təsiri olacaq böyük, əhəmiyyətli və vacib işləri yubatmış olurlar. Nəyin bahasına olur olsun, bu geniş yayılmış tendensiyadan yayınmalısınız. Əsas məqsədiniz, kiçik, əhəmiyyətsiz işlərdə məqsədyönlü şəkildə yubatma etməkdir ki, gələcəyinize güclü təsiri olacaq əhəmiyyətli işləri görmək üçün vaxtiniz qalsın. Vaxt aparan əhəmiyyətli işləri kənara tullamaq üçün daim öhdəçilik və cavabdhiliyinizi nəzərdən keçirin. Bu, heç zaman bitməyen bir ömürlük tapşırığınızdır. Misal üçün, dostlarımdan biri subay olarkən golf həvəskarı idi. Həftədə bir neçə dəfə golf meydançasına gedir və hər dəfə orada iki-üç saat vaxt keçirirdi. Zaman keçdikcə öz biznesini qurdı, evləndi və iki uşaq atası oldu. Lakin yənə də golfa eyni qədər prioritetlər müəyyən edin. Bu qərar özlüyündə sizin həyatınızı və vaxt idarə etməni yaxşılaşdırır.

diyi vaxtı kəskin dərəcədə azaltmaqla həyatını və vaxtını yenidən nəzarətə götürə bilərdi. Və o bunu etdi. Qolf oynamaga həftədə yalnız bir dəfə gedirdi və biznesində də, ailə həyatında da vəziyyəti yaxşılaşdırıldı.

Vaxt aparan işləri azaldın

Təxirə sala biləcəyiniz vaxt aparan işləri müəyyən etmək üçün daim həyatınızı və işinizi nəzərdən keçirin. Televiziyyaya və internetə sərf etdiyiniz vaxtı azaldın, qazandığınız vaxtı ailəniza, kitablara, idmana və həyatınızın keyfiyyətini yaxşılaşdıracaq bu kimi işlərə sərf edin. İşinizi nəzərdən keçirin və başqalarına həvalə edə, ya da taxirə sala biləcəyiniz işləri müəyyən edin. Qazandığınız vaxtı daha dəyərli işlərə sərf edin. Yaradıcı yubatmadan istifadə etməyə bu gündən başlayın. Bacardığınız qədər prioritetlər müəyyən edin. Bu qərar özlüyündə sizin həyatınızı və vaxt idarə etməni yaxşılaşdırır.

O QURBAĞANI YEYİNİ

1. Hayatınızın her bir sahasında "sıfır əsaslı düşününca" tətbiq edin. Daim özünüza sual edin: "İndi bildiklərimi avval bilsəydim indi etdiklərimi edardım?" Əgər indi bildiklərinizi avval bilsəydiniz və indi gördüyüünüz işlərdən hansınısa başlamazdinizsa hamın iş taxira salınmaq üçün birinci nəmizədinizdir.
2. Şaxsi və aila hayatınızdakı işlərin har birini indiki vəziyyətinizə uyğun dəyərləndirin. Darhal taxira salacağınız və ya ən azından vacib işlərinizi bitirənə kimə yubadacağınız hansısa bir işi müəyyən edin.

6

Daim ABCD üsulundan istifadə edin

Uğurun birinci qanunu konsentrasiyadır – bütün enerjini bir nöqtəyə cəmləşdirmək və diqqətini heç yerdə yayındır - mədən ona doğru irəliləməkdir.

VİLYAM MATTEU

Başlamazdan öncə planlaşdırma və prioritetlər müəyyən etməyə nə qədər çox vaxt sərf etsəniz, vacib işləri bir o qədər çox və sürətlə görmüş olarsınız. Bir iş nə qədər vacib və əhəmiyyətli olarsa yubatmanın qarşısını almağa və dərhal işə başlamağa bir o qədər həvəslə olarsınız. ABCD üsulu prioritet təyin etmək üçün hər gün istifadə edə biləcəyiniz güclü bir alətdir. Bu üsul o qədər sada və effektiv üsuldur

ki, sizi öz sahənizin ən məhsuldar işçilərindən birinə çevirə bilər.

Kağız Üzerində düşünün

Bu üsulun gücü onun sadəliyindədir. O belə işləyir: İş, qarşidan gələn gün görməli olduğunuz bütün işlərin siyahısı ilə başlayırsınız. Kağız Üzerində düşünün. Sonra ilk işə başlamazdan öncə siyahıdakı hər bir işin qarşısına A, B, C, D və ya E hərfi yazırınsınız. A hərfi ilə işarələnən işlər olduqca vacib və görülmesi mütləq olan işlardır. Bu, görülüb və ya görülmədiyində gələcəyinize ən çox pozitiv və ya neqativ təsiri olacaq işlardır. Bunlar sizin həyatınızın qurbağalarıdır. Əgər bu kateqoriyalı işlər birdən çoxdursa onları “A-1, A-2, A-3 ...” kimi işarələyirınsınız. A-1 işiniz yeməli olduğunuz ən böyük və ən cybəcər qurbağanızdır.

“Mütləq”lər “Lazımlı”lara qarşı

B kateqoriyalı işlər görülməli olan işlardır. Lakin onun nəticələri bir o qədər də təsirli olmayıcaq. Bu işlər sizin iş həyatınızın çömçəquyruqlarıdır. Bu o deməkdir ki, siz bu işləri görmədiyinizdə kimse narazı qala bilər, lakin onların nəticəsi A kateqoriyalı işlərin nəticəsi qədər təsirli olmayıcaq. Vacib zəngə və ya c-mailə cavab vermek B kateqoriyalı iş ola bilər. Qayda belədir ki, siyahınızda A kateqoriyalı işlər olduğu halda heç zaman B kateqoriyalı işlərlə məşğul

olmamalısınız. Qarşınızda yeyilməsini gözləyən iri qurbağası olduğu halda çomçəquyruqla məşğul olmamalısınız.

C kateqoriyasına aid olan işlər, görülməsi məsləhət olan, amma görülmədikdə heç bir fəsada sabab olmayacaq işlardır. Bunlar, dosta zəng etmək, iş yoldaşlarınızla qahva içmək, yaxud nahar etmək və ya iş vaxtı hansısa şəxsi işləri həll etməkdir. Bu kimi işlər sizin iş həyatınıza heç bir təsira malik olmur.

D kateqoriyalı işlər, kiməsə başqa birinə həvalə edilə biləcək işlardır. Qayda belədir ki, bacardığınız qədər D kateqoriyalı işləri başqalarına həvalə etməlisiniz ki, yalnız sizin görə biləcəyiniz əhəmiyyətli işlərə daha çox vaxtiniz qalsın.

E kateqoriyalı işlər isə, əməkçiyyətə, taxirə sala biləcəyiniz və görülmədikdə heç bir fəsadı olmayıcaq işlardır. Bu, nə zamansa əvvəllərdə vacib olmuş, indi isə aktuallığını itirmiş iş ola bilər. Görünmə adət etdiyiniz və ya görməkdən həzz alıdığınız işlər də bu kateqoriyaya aiddir. E kateqoriyalı işlərə sərf etdiyiniz hər dəqiqə sizin üçün əhəmiyyətə malik olan digər işlərdən ayrılmış vaxt olur.

ABCD üsulunu siyahınıza tətbiq etdikdən sonra siz tam planlaşdırılmış vacib işlərə başlamağa hazır olacaqsınız.

Dərhal işə keçin

ABCD üsulunun işə yaratmasının əsas şərti, özünüzü A-1 işinə başlamağa və onu tam bitirənə kimi diqqətinizi onun üzərində cəmləməyə vadər etməkdir. Bu işə başlamaq və

tam bitənə kimi başqa heç bir işə diqqət yayındırmamaq üçün iradənizdən istifadə edin. Qurbağanı axıra kimi yeyin və onu bitirməyənə kimi dayanmayın.

Siyahınızı gözdən keçirmək, analiz etmək və A-1 tapşırığını müəyyən etmək bacarığınız, uğur, özünüldəyərləndirmə və qürur hissini artırması üçün yay rolu oynayır. Diqqətinizi ən vacib, A-1 işlərinin üzərində cəmləmək – qurbağanı yemək adəti formalasdırıldığunuzda ətrafinızdakı insanlardan daha çox iş görə biləcəksiniz.

O QURBAĞANI YEYİN!

1. İş siyahınızı nəzərdən keçirin və her bir işin qarşısında A, B, C, D və ya E kategoriyası qeydi edin. A-1 işləizi seçin və dərhal onun üzərində işləməyə başlayın. Bu iş bitənə kimi başqa hansısa bir işə maşğıl olmaqdan yaxının.
2. Növbəti bir ay ərzində ABCD üsulunu her gün siyahınıza tətbiq edin. Bir aydan sonra siz, ən vacib işləri müəyyən etmək və diqqətinizi yalnız onların üzərində cəmləmək adəti formalasdıracaqsınız və galəcək uğurunuz tamın olunacaq.

7

Diqqətinizi əsas nəticələr sahəsində cəmləyin

Bütün mental və fiziki resurslar cəmləşdirildiyində, problem həll etmək imkanı inanılmaz dərəcədə artır.
NORMAN VINSENT PIİL

"Mənə nəyə görə əməkhaqqı verirlər?" Bu, bütün karyeranız ərzində özünüzə döñə-döñe verməli olduğunuz sualdır. Məlum olur ki, əksər insanlar əməkhaqqını nə üçün aldığıni, ümumiyyətlə, bilmir. Lakin əməkhaqqını nə üçün alığınızı tam aydınlığı ilə bilmirsinizsə və sizdən hansı nəticələrin gözləndiyini təsəvvür etmirsinizsə, maksimum effektivliklə çalışığınız və karyera iştiraklığınızı nail olmanızıçox çətin məsələdir. Başqa sözlə desək, sizi

müayyen spesifik bir şeye göre işa götürüblər. Sizə ödənilən eməkhaqqı, hansısa bir məhsulun istehsalı zamanı başqalarının işlərinin cəmına əlavə etdiyiniz işin, verdiyiniz töhfənin qarşılığıdır. İşiniz bir neçə əsas nəticə sahələrinə bölünə biler. Bunlar, şirkətinizə maksimum fayda verəcəyiniz əsas öhdəciliklərinizi müəyyən edən sahələrdir. Əsas nəticə sahəsi sizin tam cavabdeh olduğunuz işlər kimi müəyyən edilə biler. Siz etməsanız, həmin işlər görülməyəcək. Əsas nəticə sahəsi, sizin nəzarətinizdə olan işlərdir. Əsas nəticə sahəsi, bədəndəki qan təzyiqi, ürək döyüntüsü, tənəffüs və ya beyin kimi hayatı vacibliyə malik funksiyalara oxşardır. Bu vacib funksiyalardan hansısa biri sıradan çıxarsa organizmin ölümünə səbəb ola bilər. Eyni qayda ilə, sizin öz əsas nəticə sahələrinizdə xətalara yol verməyiniz işinizi itirməyinize səbəb ola bilər.

İdarə etmə və satışda böyük yeddilik

İdarə etmənin əsas nəticə sahələri, planlaşdırma, təşkilatçılıq, işçilərin idarə olunması, işlərin bölüşdürülməsi, qeydiyyatlar aparmaq və məruza etməkdir. Bunlar, menecerin uğurla yerinə yetirməli olduğu sahələrdir. Bu sahələrdən hansısa birində zəiflik menccer kimi uğursuzluğa səbəb ola bilər.

Satış işində əsas nəticə sahələri, müştərilərin tapılmasına, yaxşı əlaqələr qurmaq, ehtiyacları müəyyən etmək, etibarlı təqdimatlar etmək, etirazlarla işləmək, satış həyata keçirmək və yeni sifarişlər almaqdır. Bu əsas sahələrdən

hansısa birində zəiflik satış dövriyyəsinin aşağı olmasına və satıcı kimi uğursuzluğa səbəb ola bilər.

Gördüyünüz iş hər nədirlə, esas cavabdehlik daşıduğumuz işləri uğurla yerinə yetirmək üçün lazımi bacarıqlara malik olmalıdır. Bu tələb daim dayışır. Sizin artıq əsas bilik və bacarıqlarınız vardır. Lakin əlavə müəyyən bilik və bacarıqlar vardır ki, onlar sizin karyeranızın nə qədər uğurlu olacağını müəyyən edən kritik sahələrdir. Onlar hansılardır?

Aydınlıq əsasdır

Yüksək nailiyyətin başlangıç nöqtəsi əsas nəticə sahələrinizi müəyyən etməkdir. Onları rəisinizlə müzakirə edin. On vacib öhdəciliklərinizin siyahısını tutun və sizdən yuxarıda və aşağıda olan insanların da eyni fikirdə olduğunu dəqiqləşdirin. Misal üçün, satıcı üçün əsas nəticə sahəsi müştərilərin tapılmasıdır. Bu iş bütün satış işinin əsasıdır. Satışın bilavasita həyata keçirilməsi də əsas nəticə sahəsidir. Satış baş verdiyində məhsul istehsalından tutmuş satışa kimi olan bütün instansiyalarda canlanma yaranır. Şirkət rehberi və ya icraçı direktor üçün damışıqlar və ya kredit məsələləri əsas nəticə sahəsi ola bilər. İşə düzgün adamlar callb etmək və işləri düzgün qaydada bölüşdürmək də əsas nəticə sahələridir. Katibə üçün əsas nəticə sahəsi, məktubları cavablandırmaq, telefon zənglərinə cavab vermek və gələn qonaqları qarşılamaqdır. İnsanların öhdələrinə düşən işi vaxtında və keyfiyyətlə yerinə yetirmək bacarıqları onların galirlərini və karyera artımını müəyyən edir.

Özünüze dərəcə verin

Ösas nəticə sahələrinizi müəyyən etdikdən sonra, özünü hər sahədə birdən ona qədər qiymətlandırın. Hansı sahədə güclü və hansı sahədə zəifsiniz? Hansı sahələrdə yüksək nəticələr əldə edirsiniz və hansı sahələrdə geri qalırsınız?

Qayda: Ən zəif əsas nəticə sahəniz bütün digər sahələrdə əldə edə biləcəyiniz maksimum nailiyyyəti məhdudlaşdırır.

Bu qaydaya əsasən, yeddi əsas sahələrdən altısında mükəmməl ola bilərsiniz, lakin yerdə qalan bir sahədə olan zəifliyiniz sizi geri çəkəcək və maksimum əldə edəcəyiniz nailiyyyəti məhdudlaşdıracaq. Bu zəiflik effektivliyinizi geri dartacaq və daimi narahatlığınızın mənbəyi olacaq.

Misal üçün, işləri bölüşdürmə menecer üçün əsas nəticə sahələrindən biridir. Bu bacarıq, bütün işçilərdən maksimum effekt əldə etmek üçün menecerin əsas bacarığıdır. İşləri düzgün bölüşdürü bilməyən menecer, bütün digər bacarıqlarından nə qədər məharətli istifadə etsə də, maksimal nailiyyyət əldə edə bilməyəcək. İşləri bölüşdürmək bacarığının zəifliyi əzlüyündə uğursuzluğa səbəb ola bilər.

Zəif bacarıq yubatma doğurur

İşdə yubatmanın ən əsas səbəblərindən biri insanların keçmişdə zəif bacarıq göstərdikləri işlərdən kanar qaçmala-

ndır. Müəyyən sahədə inkişaf etmək üçün məqsəd qoymaq və plan qurmaq əvəzinə çox insan həmin sahədən yayınır və bununla da vəziyyəti daha da pisləşdirirlər. Və əksinə əlaraq, hansısa bir sahədə yaxşı bacarıq göstərisinizsə, həmin sahədəki işlərə daha həvəsl olursunuz, dərhal işe başlayırsınız və işi bitirməyə daha qərarlı olursunuz. Məsələ burasındadır ki, hər keç güclü və zəif tərəflərə malikdir. Nəyisə izah etməkdən, əsaslandırmaqdan və zəifliyinizi müdafiə etməkdən yayının. Əvvəzində onları dəqiq müəyyənləşdirin. Zəif olduğunuz sahələrin hər birində güclənmək üçün məqsəd qoynu və plan hazırlayıın. Bir düşünün! İşinizdə ən yaxşılardan biri olmaq üçün yalnız bir çəq çatışmazlığımız ola bilər.

Böyük sual

Nə zamansa özünüze vero biləcəyiniz böyük bir sual vardır: "Mükəmməl seviyyəyə gətirmiş olsaydım hansı bacarıq mənim karyerama ən çox pozitiv təsir göstərdi?" Karyeranızın yerdə qalan hissəsini istiqamətləndirmək üçün bu sualdan istifadə etməlisiniz. Cavabı özünüzdə axtarın. Gümən ki, bunun nə olduğunu bilirsınız. Bu sualı rəisinizə də verin. İş yoldaşlarınızdan soruşun. Dostlarınızdan və ailə üzvlərinizdən soruşun. Cavab hər nə olursa, həmin sahədə qabiliyyətinizi yüksəltmək üçün dərhal işe başlayın.

Yaxşı xəbar ondan ibarətdir ki, bütün biznes bacarıqları öyrənilə biləndir. Əgər müəyyən əsas nəticə sahəsində kimse mükemmelırsə, siz də istəsəniz həmin sahədə

mükəmmal ola bilərsiniz. Yubatmanın qarşısını almağın ən süratli və effektiv yollarından biri əsas nəticə sahalarınızda mükemmel olmaqdır. Bu, həyatınızda və karyeranızda gördünüz digər vacib işlər qədər vacib ola bilər.

O QURBAĞANI YƏYİNİ

1. İşinizin əsas nəticə sahalarını müəyyən edin. Onlar hansılardır? İşinizi mükemmel səviyyədə yerinə yetirmək üçün lazımlı olan əsas nəticələri yazın. Sahaların hər birində özünüze birləşdirin. Ona qədər qiymət verin. Və sonra, mükemmel səviyyədə bacardığınızda sizin işinə en çox pozitiv təsiri olacaq bacarığı müəyyən edin.
2. Siyahını rəisinə verin və onunla müzakirə edin. Ondan samimiyyatla rəy vermasının xahiş edin. Yalnız başqalarının konstruktiv rəylərini dinleyəcəyiniz zaman yaxşı ola bilərsiniz. Çıxdığınız nəticələri iş yoldaşlarınız və tabeliyinizdə olanlarla müzakirə edin. Aila üzvlərinizlə müzakirə edin.
3. Bu analizləri daim etməyi adətə çevirin. İnkışafı heç zaman dayandırmayın. Bu qərar əzlüyündə sizin həyatınızı dəyişə bilər.

8

Üçlər qanununu tətbiq edin

Əlinizdə olanla, olduğunuz yerde bacardığınız işi görün.

TEODOR RUZVELT

Gördüyünüz üç əsas iş şirkətinizə en çox fayda verir. Bu üç işi müəyyən etmək və əsas diqqətinizi onların üzərində cəmləmək qabiliyyətiniz sizin maksimum effektivliklə işləməyiniz üçün mütləqdir.

Gəlin size olmuş bir hadisə danışım. San Dieqoda üç aylıq treninqimizdən sonra Sintiya qrupa bir həkaya dəmişdi. "Mən doxsan gün öncə bura gələrkən, siz mənə on iki aydan sonra gəlirim və istirahət vaxtlarımı iki dəfə necə artırı biləcəyimi demişdiniz. Bu cəfəngiyat kimi səslənirdi, lakin mən yənə də sinamaq qərarına gəldim. İlk günündə siz məndən həftə ərzində gördüyüüm işlərin siyahısını tut-

mağı xahiş etdiniz. Mən öhdəciliyimdə olan on yeddi işdən ibarət siyahı ilə gəldim. Mənim problemim o idi ki, işlərlə tam yüklenmişdim. Həftədə altı gün və gündə on-on iki saat işlayirdim, həyat yoldaşımı və iki uşağımı ayırmaya vaxtm qalmırıldı. Və mən heç bir çıxış yolu görmürdüm. Yeddi il idi ki, sürətlə inkişaf edən yüksək texnologiya şirkətində işlayirdim və nə qədər çox işləsem də, heç zaman iş azalmadı".

Bütün günü bir iş

Sintiya sözüne davam edir: "Mən bu siyahını hazırladıqda siz məndən bu suali vermayımı istədiniz: "Bütün günü bu siyahıdan yalnız bir iş görə bilsəydimiz hansı iş şirkətinizə daha çox fayda verardi?" Mən asanlıqla həmin işi müəyyən edib onu dairəyə aldım. Sonra siz soruşturunuz: "Əlavə yalnız bir iş görə bilsəydimiz şirkətə ikinci on çox dəyari verən iş hansı olardı?" Siyahıdan ikinci işi da seçdikdən sonra siz mənə üçüncü iş haqqda eyni suali verdiniz. Sonra siz, məni şok edən bir şey dediniz. Mənim şirkətimə verdiyim faydanın tam 90%-i məhz həmin o üç işdədir. Yerda qalan bütün işlər başqasına həvalə edilə biləcək və ya ümumiyyətla, toxiro salına biləcək əlavə, yardımçı işlədir".

Dərhal hərəkətə keçin

"Mən siyahıda nişanladığım üç işi nəzərdən keçirdikdə onların gördüyüüm işlər arasında şirkətə an çox fayda verən işlərin olduğunu anladım. Bu şənbə günü olmuşdur. Bazar ertəsi saat onda rəisimlə görüşdüm və aşkar etdiyim məsələni onunla bələşdirdim. Həmin bu üç işdən savayı yerde qalan əlavə işləri başqalarına həvalə etmək üçün onun köməyinə ehtiyacım olduğunu dedim. Hiss edirdim ki, bütün günü yalnız həmin üç iş üzərində işləsam, şirkətə verdiyim fayda iki dəfədən çox artacaq. Sonra rəisimə verdiyim faydanın iki dəfədən çox artığına görə eməkhaqqımın da iki dəfə artırılmasını istədiyimi bildirdim. Rəisim sükut içinde mənə, sonra siyahıya, yənə mənə və yenidən siyahıya baxdı. Və nəhayət, "Sən haqlısan" dedi. "Bu üç iş yalnız sənin gördüğün, şirkətə an çox fayda verən və sənin çox yaxşı həcərdığın işdir. O biri işləri başqalarına həvalə etməkdə sənə kömək edərəm ki, bütün günü yalnız bu üç işla məşğul olmaq üçün vaxtm olsun. Və verdiyin fayda iki dəfə artarsa, mən sənin omokhaqqını da iki dəfə artıraram"".

Həyatınızı dəyişin

Sintiya hekayəsini belə bitirdi: "O dediyini etdi, mən da dədiyimi etdim və o da son dediyini etdi. Lazımsız işləri başqalarına həvalə etməyə kömək etdi və mənim əsas üç işə vaxtm daha çox oldu. Nəticədə mən növbəti otuz gün ərzində şirkətə verdiyim faydanı iki dəfədən çox artırdım və

o da söz verdiyi kimi eməkhaqqını iki dəfə artırdı. Səkkiz ilə yaxın idi ki, mən səyle çalışırdım və diqqətimi üç əsas iş üzərində cəmləməklə cəmisi otuz gün ərzində gelirimi iki dəfə artırdım. Bununla iş bitmir. Mən artıq əvvəlki kimi on, on-iki saat deyil, sahə saat doqquzdan axşam beşə kimi işləyirəm və işdən sonra qalan vaxtımlı ailəmə keçirirəm. Diqqətimi əsas işlərin üzərində cəmləmək həyatımı dəyişdi".

İş dünyasının ən dəyərli sözü gülman ki, *təhfə* sözüdür. Sizin həm maliyyə və həm də emosional mükafatınız, əldə etdiyiniz nəticələr verdiyiniz təhfəyə uyğun olacaq. Mükafatınızı artırmaq istayırsınızsa, gördüyüünüz işin dəyərini artırmağınız. Özünüzü şirkətə daha çox təhfə verməyə həsr etməlisiniz. Və daim üç əsas iş vardır ki, ən çox təhfəni məhz onlar verir.

Sürətli siyahı üsulu

İlkin başlangıçda müştərilərə verdiyimiz bir tapşırıq var. Onlara ağ vəraq verib deyirik: "Otuz saniyə ərzində həyatdakı ən vacib üç məqsəдинizi yazın". Müşahidə etmişik ki, insanların otuz saniyə ərzində bu suala verdikləri cavab otuz dəqiqə düşündükdən sonra da gəldikləri nəticə ilə cyni olur. Sanki alt şüur hiperaktivliklə işləyir və beyninlərinin dərinliyindəki üç əsas məqsədi dərhal üzə çıxarıır. Çox zaman bu tapşırığı yerinə yetirənlərin özlərini də təəccübəldirir. Əksər hallarda həminin məqsədi cyni olur: birinci, maliyyə və işlə bağlı məqsədlər, ikinci, ailə və şəxsi həyatla bağlı

məqsədlər və üçüncü, sağlamlıqla bağlı məqsədlər. Və bu belə də olmalıdır. Bunlar həyatınızın ən vacib üç sahəsidir. Özünüzü hər üç sahə üzrə qiymətləndirsiniz zəifliyiniz harada olduğunu dərhal aşkar edərsiniz. Özünüz sinayın və baxın. Bu tapşırığı həyat yoldaşınıza və ya uşaqlarınıza verin. Cavablar sizə çox şey deyəcək.

Treninqin sonrakı mərhələlərində tapşırığı daha da genişləndiririk və aşağıdakı sualları veririk:

1. Hazırda *işiniz* ilə bağlı ən vacib üç məqsədiniz nədir?
2. Hazırda *aile* və *şəxsi məsələlərlə* bağlı ən vacib üç məqsədiniz nədir?
3. Hazırda *maliyyə məsələləri* ilə bağlı ən vacib üç məqsədiniz nədir?
4. Hazırda *sağlamlıqla* bağlı ən vacib üç məqsədiniz nədir?
5. Hazırda *şəxsi* və *pcəkar inkişafınızla* bağlı ən vacib üç məqsədiniz nədir?
6. Hazırda *ictimai məsələlərlə* bağlı ən vacib üç məqsədiniz nədir?
7. Hazırda həyatınızdakı ən böyük *problemləriniz* və *narahatlıqlarınız* nədir?

Özünüzü bu suallara otuz saniyə ərzində cavab verməyə vadar etdiyinizdə cavablarınız sizə təəccübəldirəcək. Cavablar hər nədirse onlar sizin hazırlı həyat şəraitinizi tam dəqiqliyi ilə oks etdirəcək. Sizin üçün nəyin vacib olduğunu deyəcəklər.

Məqsədlərinizi və prioritetlərinizi müəyyən etdiyiniz, plan qurub hazırlaşdığınız, bütün diqqətinizi lazımlı işinizin üzərində cəmlayib işləyən müddətdə unutmamalısınız ki, sizin hayatdakı əsas məqsədiniz uzun, xoşbəxt və sağlam hayat yaşamaqdır.

Vaxtin idarə edilməsi son vasitədir

Vaxt idarəetmə bacarığının inkişaf etdirilməsinin başlıca məqsədi işdəki vacib tapşırıqları tez bitirib ailə və şəxsi həyata sərf etmək üçün daha çox vaxta malik olmaqdır. Xoşbəxtliyinizin tam 85%-i başqa insanlarla, xüsusən sizə yaxın olan insanlarla yaxşı münasibətdən qaynaqlanır. Münasibətlərinizin keyfiyyətini müəyyənləşdirən kritik göstərici sevdiliyiniz insanlarla üz-üzə keçirdiyiniz zamanıdır. Vaxt idarəetmənin – qurbağanı yeməyin və daha az vaxtda daha çox iş görməyin məqsədi sizin üçün vacib olan insanlarla üz-üzə daha çox vaxt keçirmək və sizi xoşbəxt edəcək işlərə daha çox vaxt ayırməq imkanı qazanmaqdır.

Qayda: Önəmli olan işdə keçirdiyiniz vaxtin keyfiyyəti evdə keçirdiyiniz vaxtin isə kamiliyyətidir.

İşlədiyiniz vaxtin hamisini işləyin

Həyatınızda balans saxlamaq üçün *işlədiyiniz vaxtin hamisini işləyin*. İşə getdiyiniz saatdan başınızı aşağı salıb

bütün vaxtınızı işə sərf edin. Bir az erkən başlayın, bir az gec çıxmın və səyinizi bir az artırın. Vaxtınızı hədər etməyin. İş yoldaşlarınızla sohbət, qəhvə içmək, jurnal vərəqləmək və sair bu kimi işlərə sərf etdiyiniz hər dəqiqə, yaxşı yeriňe yetirib nəyəsə nail olmaq istədiyiniz işinizdə ayırdığınız vaxtdır. Hətta daha da pis, işdən ayrılan vaxt sonunda ailədən ayrılmış olur. Ya işdən gec çıxmali olur və yaxud da yarımcıq qalmış işləri evə səparib evdə möşğul olmaq məcburiyyətində qalırsınız. İş vaxtı effektiv işləmədiyinizə görə lazımsız streslərə moruz qalır və ailə üzvlərinizle münasibətləri təhlükəyə atursınız.

Balans seçim deyil

Məşhur yunanlardan biri demişdir: "Mətədillik hər şeydə olmalıdır". İşiniz və şəxsi həyatınız arasında halans yaratmalısınız. İşdə prioritetlər müəyyən etməli və diqqətinizi onların üzərində cəmləməlisiniz. Və cəni zamanda unutmamalısınız ki, effektiv işləməyiñiz şəxsi həyatınızın keyfiyyətini artırmaq üçün lazımdır. Bəzən insanlar məndən soruşurlar: "İşimlə şəxsi həyatım arasında necə balans yarada bilərəm?" Və mən de öz növbəmdə onlardan soruşuram: "Kəndirbaz kəndirin üzərində yerişəkən neçə dəfə balans yaratmalıdır?" Onlar bir az düşünüb cavab verirlər: "Axı bu işin neçə dəfəsi yoxdur, daim balansa fikir verməlidirlər". Və mən deyirəm: "Tamamilə doğrudur və bizim iş ilə şəxsi həyat arasındaki balansımız da bu cür işləyir. Daim balansa diqqət yetirmək lazımdır. Heç zaman

tam, mükemmel mülvazinə halına gələ bilməyəcəksiniz". Əsas öhdəciliyiniz, işdə maksimum effektivliklə çalışmaq, mümkün qədər çox iş görmək və karyeranızın mümkün olan ən yüksək pilləsinə qalxmaqdır. Və daim "yoldustu gülləri qoxulamaq" diqqətinizdə olmalıdır. Nə üçün bu qədər sayla çalışdığınıizi və sərf etdiyiniz vaxtdan nə üçün bu qədər effektiv istifadə etdiyinizi heç zaman unutmamalısınız. Sevdiyiniz insanlarla nə qədər çox vaxt keçirirsinizsə, bir o qədər xoşbəxt olursunuz.

O QURBAĞANI YEYİNİ

1. İşdə gördüğünüz ən vacib üç tapşınığı müəyyyan edin. Özünüza sual verin "Bütün günü yalnız bir iş görə bilsəydim, karyerama ən çox xeyir verəcək iş hansı olardı?" Eyni suali alava iki dəfə da verin. Ən vacib üç işinizi müəyyyan etdikdən sonra bütün günü diqqətinizi onların üzərində camlayın.
2. Hayatınızın her bir sahəsində üç ən vacib məqsədinizi müəyyyan edin. Onları vacibliyinə görə sıralayın. Onlara nail olmaq üçün plan hazırlayıın və har gün həmin plan üzrə işleyin. Növbəti aylar və illər ərzində əldə edəcəyiniz nailiyyatlar siz təcərübləndirəcək.

9

Başlamazdan önce diqqətlə hazırlanın

Hansı səviyyədə bacarıqlı olmanızdan asılı olmayaraq, potensialınız reallaşdırı biləcəyinizdən daha artıqdır.

CEYMS T.MAKKEY

Yubatmanın qarşısını almaq və daha çox iş görməyin ən yaxşı yolu sizə lazımlı olacaq hər şeyin öncədən elinizin altında olmasıdır. Tam hazırlığınızda siz sıxlılmış yay kimi olursunuz. Bu yolla növbəti aylar və illər ərzində əldə edəcəyiniz nailiyyatlar sizə həyran edəcək. Əhəmiyyətli tapşırıqlarınız üzrə işləməyə başlamaq üçün sizə, sadəcə, yüngül mental təkan lazımdır. Bu, yemək bisirinəzdən önce lazımlı olan hər şeyi hazırlamağa bənzəyir. Lazımlı olan bütün qida məhsullarını hazırlayıb masanın üzərinə düzürsünüz.

və bişirmək anı çatdıqda onları bir qaba yiğib sobaya qo-
yursunuz.

Masanızı temizləməkdən başlayın. Artıq olan hər şeyi
yiğışdırın və yalnız üzərində işlayəcəyiniz ən vacib işiniza
dair əşyalar qalsın. Lazım gələrsə artıq əşyaları başqa ma-
saya və ya hətta yera qoya bilərsiniz. İşi bitirmək üçün sizə
lazım olacaq bütün informasiyamı, detalları, raportları və
digər sənədləri toplayın və əlinizin altına qoyun. İş yerinizi
uzun müddət işlətişk üçün rahat və cəlbedici edin. Xüsusən
kreslonuzun rahat və ergonomik olmasına diqqət yectirin.

Rahat iş yeri yaradın

Ən məhsuldar insanlar, iş yerlərində keçirəcəkləri vaxt-
dan həzz almaq üçün oranı səliqəyə salmaq üçün kifayət
qədər vaxt ayıırlar. Başlamazdan öncə iş yerinizi nə qədər
səliqəli etsəniz, işə başlamaq və işləmək bir o qədər zövqlü
olar. Hər şey öz yerində olduğunda işiniz rahat gedəcək.
Hər şeyin öncədən hazırlanmadığını görə nə qədər vacib
işin, nə qədər mümkün olan nailiyyətin, eləcə də nə qədər
maraqlı və faydalı kitabın yarımcıq qalması heyrətamızdır.

Arzularınıza doğru hərəkətə başlayın

Hazırlığınızı bitirdikdən sonra dərhəl möqsədləriniz
istiqamətində işə başlamağınız mütləqdir. İlk iş hər nədirsə
dərhəl işə başlayın. Mənim şəxsi qaydam belədir "80%
düz olması yetərlidir, lazım olan düzəlişləri sonra da etmək
olar". Əvvəlcə finiş xəttinə tələsin. Ləp başlanğıcdan

mükəmməlliyyət can atmayı. Lazım olan qaydaya düşənə
kimi dəfələrlə sahv edəcəyinə hazır olun. Dahi xokkey
oyunçusu Veyn Qretzki bir dəfə demişdir: "Vurmadığınız
zərbələrin 100%-ni itirirsiniz". Hazırlığınızı bitirdikdən
sonra ilk addımı atmağa cəsarət toplayın və yerdə qalan hər
şey bunun ardından gələcək. İşə başlamaq üçün cəsarət top-
lamağın ən yaxşı yolu özünüzü həmin cəsarətə artıq malik
imis kimi aparmaqdır.

İlk addımı atın

Hər şeyi qarşınıza düzlib iş masasına oturduğunuz za-
man ela hesab edin ki, sanki yüksək bir uğur əldə etmişiniz.
Kürəyinizi düz saxlayın, kürəyinizi kresloya söykəmeyin
və bədəninizi azca iş masasına tərəf əyin. Özünüzü yüksək
bacarıqlı, effektiv və peşəkar insan kimi aparın. İlk sonadı
götürün və deyin: "Ha, indi işə işə başlayaq!" Və işə başla-
diqdan sonra onu tam bitirməyə kimi dayanmayın.

O QURBAĞANI YEVİN!

1. Həm iş yerində və həm də evda iş masanızda diqqətlə
baxın. Özünüzdən soruşun: "Bu cür şəraitdə necə işçi işləyir?"
İş yeriniz nə qədər səliqəli və tamiz olarsa siz bir o qədər
məhsuldar və effektiv olarsınız.
2. Ofisinizi və iş masanızı dərhəl səliqəyə salmaq qərarı verin
ki, hər dəfə işə başladığınızda özünüzü effektiv hiss edəsiniz.

10

Çənləri bir-bir keçin

Orta səviyyəli güca malik insanlar işləri tək-tək görsələr və yorulmadan çalışsalar daha çox nailiyyət qazanarlar.

SAMUEL SMAYLES

Yəqin ki, çubuq topasındaki çubuqları tək-tək qırmağın daha asan olması ilə bağlı rəvayəti hər kəs cəsidiib. Yubatmanın qarşısını almağın ən yaxşı üsullarından biri diqqətinizi qarşınızda duran iri işə cəmləmək əvəzinə onu bitirmək üçün lazıim olan xırda işlərdə cəmləməkdir. Lao-Tzi yazmışdır “Kilometrlərlə uzaanan sefər bir addımla başlayır”. Bu, yubatmanın qarşısını almaq və daha çox iş görmək üçün mükəmməl strategiyadır.

Iri sahraçı keçmək

Uzun illər öncə köhnə “Land Rover”la Ölcəzairdə Tanzeuft sahrasını keçmişdim. O zamanlar fransızlar sahranı tərk etmişdilər və yanacaqdoldurunna məntəqələri boş idi. Sahradan keçən yol 700 kilometrdən çox susuz və kimsesiz ətzəz yol idi. 1300-dən artıq insan həmin sahrada həyatını itirmişdi. Çox zaman qum qasırğasına düşən maşınlar yolu itirir, bir dəha yol tapmir və uzun müddət sahrada kor-koranə dolaşdıqdan sonra tələf olurdular. Yolu nişanlamaq üçün fransızlar hər beş kilometrdən bir yanacaq çənləri qoymuşdular. Buna görə biz sefərimiz zamanı daim iki çən görə bilirdik, biri indicə yanından keçdiyimiz və o bini beş kilometr qarşında üfüqdə görünən. Və düzgün istiqamət tutmaq üçün biza məhz bu lazıim idi. Öhdəmizə düşən yegane iş qarşısındakı yanacaq çənəna doğru sərmək idi. Nəticədə, bir-bir çənləri keçməklə dünyanın ən böyük sahrasını keçə bildik.

Addım-addım gedin

Eyni qayda ilə siz də iri işləri xırda addımlara bölməklə asanlıqla görə bilərsiniz. Öhdənizə düşən iş üfüqdə görüdüyünüz növbəti çənə doğru getməkdir. Böyük bir işin öhdəsindən gəlmək üçün inamlı ilkin addım atmalısınız və əmin olmalısınız ki, növbəti addım tezliklə aydın olacaq. Böyük həyat və böyük karyera damla-damla əldə edilir. Maliyyə azadlığı hər ay kiçik bir məbləğ artırmaqla əldə

edilir. Sağlamlıq qidalanmaya bir az diqqət yetirməkla və idmana bir az artıq vaxt ayırmaqla əldə edilir.

Ülkin addım ataraq və məqsədinizə doğru stabil irəliləyiş təmin etməklə yubatmanın qarşısını ala və böyük nailiyyətlər əldə edə bilərsiniz.

O QURBAĞANI YEYİN!

1. İndiya kimi yubatığınız hansısa bir işi və ya tapşırığı seçin və onu başlayıb bitirana kimi görməli olduğunuz bütün işlərin siyahısını tutun.
2. Sonra dərhal ilk addımı atın. Bəzən harakata galmak və ruhlanmaq üçün səla hərəkətindən istifadə etmək lazımdır. Sonra növbəti işə keçin. Sonunda nəyə nail olacağınız sizin heyrən edəcək.

11

Əsas bacarıqlarınızı yeniləyin

Bəzən uğur qazanmağın yegana üsulu sizdən gözlənilən nəticədən daha artığını vermekdir.

OQ MANDİNO

Bacarıqlarınızı yeniləmek şəxsi effektivlik sahəsində on vacib prinsiplərdən biridir. İşinizi mükemmel səviyyədə görmək üçün öyrənməli olduğunuzu öyrənin. Müəyyən bir qurbağanı yeməyi nə qədər yaxşı bacarsanız onu qarşılımaşa və bitirməyə bir o qədər həvəsl olarsınız. Yubatmanın əsas səbəbi müəyyən bir sahədə özünü səriştəsiz və nata-mam hiss etməkdir. Sadəcə, bir sahədə zəifliyin olması işi, ümumiyyətlə, başlamamağa kifayət edir.

Əsas nəticə sahələrinizdə daim bacarıqlarınızı yeniləyin. Unutmayın, bu gün nə qədər yaxşı olsanız da, sürətə inkişaf edən bu zamanda sabah sizin bacarıqlarınız və bilikləriniz köhnəlmış olacaq. Basketbol treneri Pat Rayleyin dediyi kimi: "Daha yaxşı olmağa doğru hərəkətinizi dayandırıldığındə pis olmağa başlayırsınız".

Heç zaman öyrənməyi dayandırmayın

Vaxt idarəetmə üsullarından ən yaxşısı əsas nəticə sahələrinizdə daha yaxşı olmaqdır. Şəxsi və peşəkar inkişaf, ən yaxşı vaxt qənaətcilləridir. Əsas işlərinizdə nə qədər yaxşı olsanız, həmin işi başlamağa bir o qədər həvəslə olarsınız. Nə qədər yaxşı olsanız, bir o qədər enerjili və təşəbbüskar olarsınız. Bir işi yaxşı görəcəyinizi bildiyinizdə yubatmanın ühdəsindən gəlmək və işi daha təz və daha keyfiyyətli bitirmək bir o qədər asan olur. Xırda bir informasiyanın və ya xırda bir bacarığın sizin işi daha yaxşı görməyinize böyük köməyi ola bilər. On vacib işlərinizi müəyyən edin və həmin işlə bağlı bacarıqlarınızı daim yeniləmək üçün plan hazırlayıın.

Qayda: Daim öyrənmək istənilən sahədə uğur qazanmaq üçün minimum tələbdir.

Hansısa bir sahədə zəifliyin sizi geri çəkməsinə imkan verməyin. Hər şeyi öyrənmək olar. Və başqalarının öyrənə bildiklərini siz də öyrənə bilərsiniz.

İlk kitabımı yazmağa başlayarkən, klaviaturada hərfəri axtardığımı görə, ümumiyyətə, kitab yazmaq məsələsi ilə bağlı ruhdan düşmüştüm. Sonra anladım ki, 300 səhifəlik kitab yazmaq üçün mən necə olur olsun, sürətli yazmağı öyrənməliyəm. Üç ay ərzində xüsusi proqramlar üzrə məşq edib sonunda sürətli yazmağı öyrəndim. Nəticədə mən dəqiqəyə otuz-əlli söz yaza bilirdim. Bu əlavə bacarıqla mən, bütün dünyada nəşr edilmiş yetmiş beşdən çox kitab yaza bildim. Xoşbəxtlikdən siz daha effektiv və daha məhsuldar olmaq üçün lazımlı olan bütün bacarıqlara yiyələnə bilərsiniz. Lazımlı gələrsə sürətli yazmağı öyrənə bilərsiniz. Yüksek səviyyəli satıcı ola bilərsiniz. Kütləvi çıxışlar elməyi öyrənə bilərsiniz. Qərarə alıǵınızda bütün bu bacarıqlara yiyələnə bilərsiniz.

Ustalığa üç addım

Birincisi, hər gün öz sahənizlə bağlı ən azı bir saat mütləkə edin. Hər gün yuxudan bir az erkən oyanın və iyirmi-otuz dəqiqə ərzində, daha məhsuldar, daha effektiv olmağınızı kömək edəcək nə isə oxuyun.

İkincisi, sizə köməyi dəvə biləcək bacarıqlarla bağlı məməkün olan bütün kurslara və treninglərə gedin. Peşənizlə bağlı yığıncaqlarda və konfranslarda iştirak edin. Daimi qeydlər götürün. Audio proqramlar dinleyin. Özünüzü sahənizin ən bilikli və bacarıqlı mütəxəssislərindən biri olmağa həsr edin.

Üçüncüsü, maşın sürərəkən audio programlar dinleyin. Maşını olan hər kəs orta hesabla maşında ilə 500-1000 saat vaxt keçirir. Maşında keçirdiyiniz vaxtı dərs saatına çevirin. Sadəcə, maşın sürdürüntüz zaman audio programlar dinləməklə sahəniniz ən bilikli və ən məlumatlı mütexəssislerindən biri ola bilərsiniz. Nə qədər çox öyrənilib bilsəniz bir o qədər inamlı olarsınız. Daha yaxşı olduqca öz sahəndə daha yaxşı nailiyyətlər əldə edə bilərsiniz. Və öyrəndikcə öyrənmək qabiliyyətiniz də artacaqdır. Fiziki hərəkətlər vasitəsilə əzələlərinizi inkişaf etdiriyiniz kimi, zehni fəaliyyətinizi artırmaqla zehni imkanlarınızı da artırıbilərsiniz. Və sizin hara kimi inkişaf edəcəyinizdə sizin özünüzün qoyduğunuz limitdən başqa heç bir limit yoxdur.

O QURBAĞANI YEYİN!

1. Daha yaxşı nailiyyətləri daha tez əldə etməyinə kömək edəcək əsas bacarıqları müəyyən edin. Gələcəkdə öz sahənin qabaqcılın sırasında olmağınız üçün lazımlı olan kompiteniya səviyyəsini müəyyən edin. Onlar har nədirlər həmin sahələrdə imkanlarınızı artırmaq üçün məqsədlər qoyun, plan qurun və hərakətə başlayın. Gördüyünüz işdə mükəmmal olmaq qararına galin.
2. Özünü gördüyünüz işi mükemmel səviyyədə yerinə yetirən şəxsiyyətə çevirin. Ən xoşunuza gələn və ən çox istədə malik olduğunuz sahələrə diqqət yetirin. Bu, sizin şəxsi potensialınızı azad etmək üçün əsas məqamdır.

12

Əsas məhdudiyyətlərinizi müəyyən edin

Bütün diqqətinizi əlinizdə olan işdə cəmləyin.

Günün şüalanı bir yerə cəmləşdirilmədiyə yandırırmır.

ALEKSANDR QRAHAM BELL

İndi olduğunuz yerlə əldə etmək istədiyiniz məqsədiniz arasında yalnız bir məhdudiyyətiniz vardır ki, onu yenmədən məqsədinizə çata bilməzsınız. Sizin işiniz həmin məhdudiyyəti dəqiq müəyyən etməkdir. Sizi geri çəkən nədir? Məqsədlərinizə hansı sürətlə nail olduğumuzu nə müəyyən edir? Olduğunuz yerdən olmaq istədiyiniz yərə nə qədər sürətlə getməyinizi nə müəyyən edir? Büyük nəticələr verəcək qurbağanı yeməyinize nə mane olur? Nə üçün hələ

də məqsədinizi nail olmamışınız? Bunlar yüksək məhsul-darlıq və effektivliyə malik insan olmaq üçün özünüza verəcəyiniz ən vacib suallardır. Görənlə olduğunuz işin nə olmasından asılı olmayaraq, həmişə həmin işi hansı sərətə görəcəyinizi müəyyən edən hansısa bir *məhdudiyyət* olacaq. Sizin işiniz məsələni aşaşdırmaq və məhdudiyyətin nə olduğunu aydınlaşdırmaqdır. Sonra isə bütün diqqətinizi həmin məhdudiyyətin aradan qaldırılmasına cəmləmalısınız.

Məhdudlaşdırıcı faktoru müəyyən edin

Kiçik və ya böyük olmasından asılı olmayaraq həmişə sizin işi nə qədər sərətə və keyfiyyətlə görəcəyinizi müəyyən edən bir faktor olacaq. O nədir? Diqqətinizi həmin sahada cəmləyin. Bu, sizin vaxtinızın və səylərinizin ən faydalı sərfi olacaq. Məhdudiyyət, məsləhətinə ehtiyacınız olan insan, lazımlı olan resurs, hansısa bir məsələdə biliyinizin azlığı və ya nə isə başqa bir şey ola bilər. Lakin istənilən halda hansısa bir məhdudlaşdırıcı faktor olur və sizin işiniz onu müəyyən etməkdir. Misal üçün, biznesin məqsədi müştəri calb etmək və onu özündə saxlamaqdır. Kifayət qədər müştəri calb etdiyində şirkət gəlirli olur və inkişaf edir. Hər bir şirkətin bu məqsədə hansı sərətə nail olduğunu müəyyən edən hansısa bir məhdudlaşdırıcı faktor olur. Bu, marketing, satış dövriyyəsi və ya məhsulun keyfiyyəti ola bilər. Şirkətin uğuru rəqabətdən, bazardakı vəziyyətdən və ya müştərilərdən asılı ola bilər. Bu faktorlardan hansısa biri şirkətin uğuruna digərlərinən daha çox təsir edir. O hansıdır?

Istənilən prosesdə məhdudlaşdırıcı faktorun düzgün müəyyən edilməsi uğurun qazanılmasına bütün digər faktorlardan daha çox təsir edir.

80/20 qaydasının məhdudiyyətlərə tətbiqi

80/20 qaydası sizin həyatınızda və işinizdəki məhdudiyyətlərə da tətbiq edilir. Bu qaydaya əsasən, sizi geri çəkən məhdudlaşdırıcı faktorların 80%-i *daxili* faktorlardır. Onlar sizin özünüzdə – şəxsi keyfiyyətlərinizdə, bacarıqlarınızda, adətlərinizdə, intizamınızda və ya səriştənizdədir. Və ya onlar sizin şirkət və ya təşkilatınızdadır. Yalnız 20% məhdudlaşdırıcı faktor sizdən və sizin şirkətinizdən asılı olmayan *xarici* faktorlardır. Bunlar, rəqabət, bazardakı vəziyyət, hökumət qaydaları və sair bunun kimi məsələlər ola bilər.

Əsas məhdudiyyətiniz kiçik və nəzərə çarpmayan ola bilər. Bəzən onu müəyyən etmək üçün atığınız hər bir addımın və gördiyiniz hər bir işin siyahısını tutmalısınız ki, sizi nəyin geri çəkdiyini müəyyən edə biləsiniz. Müştərinin kiçik narazılığı və ya etirazı bütün satış prosesini ləngidə bilər. Şirkətinizi səmimiyyətlə nəzərdən keçirin. Şirkətin irəliləyişini yubadan əyləc rolumu oynayan faktoru müəyyən etmək üçün rəisini, işçiləri, işin neçə qurulduğunu diqqətlə araşdırın.

Özünüze baxın

Uğurlu insanlar məhdudiyyət axtarışına həmişə belə bir sualla başlayırlar: "Mənə inkişafımı ləngidən nö var?" Onlar öz həyatlarına görə tam məsuliyyəti öz üzərlərinə götürürler və problemlərin səbəbini də, həlli yollarını da özlərində axtarırlar. Siz də məqsədlərinizə nail olma sürətinizi müəyyən edən məhdudiyyətləri müəyyən etmək üçün özünüze səmimiyyətlə baxmalısınız. Daim sual edin: "İstədiyim nəticələri əldə etmə sürətimi müəyyən edən nadir?"

Dəqiqlik axtarın

Məhdudiyyəti müəyyən etmə dəqiqliyi onun öhdəsindən gəlməyi asanlaşdırır. Düzgün məhdudiyyəti müəyyən edə bilməmək sizi yanlış istiqamətə yönəldə biler. Siz əsas məsələdən yayına bilərsiniz. Müştərilərimdən biri olan iri şirkət satış dövriyyəsinin kaskin azalmasını müşahidə edirdi. Rəhbərlərin əksəriyyəti, satış mütəxəssislərinin və satış menecerlerinin zəif olması qənaətinə gəldilər. Buna görə də satış ştatının yenidən qurulmasına və satıcıların əlavə treninglərə göndərilməsinə külli miqdarda pul xərclədilər. Sonra isə aydın oldu ki, məsələ mühasibin yanlış olaraq qiymətləri rəqiblərin təqdim etdiyi qiymətlərdən yüksək qoymasında imiş. Qiymətlər dəyişdirildikdən sonra satış dövriyyəsi yenidən əvvəlki vəziyyətinə qayıtdı. Hər məhdudiyyətin arxasında başqa bir məhdudiyyət aşkar edə bilərsiniz. Səhər işə vaxtında getməyə və ya uğurlu

karyera qurmağa can atmağınızdan asılı olmayaraq daim məhdudiyyətdən faydalı faktor olur. Sizin işiniz onları aşkar etmək və onları mümkün qədər təz aradan qaldırmaqdır. Gündünüzü əsas məhdudiyyətin aradan qaldırılması ilə başladığınızda enerji axını hiss edirsiz. Sizi dərhal işə başlamağa və onu bitirməyə ruhlandırır. Çox zaman məhdudiyyəti aşkar edib onu aradan qaldırmaq yeməli olduğunuz ən böyük və ən cybəcər qurbağası olur.

O QURBAĞANI YƏYİNİ

1. Bu gün qarşınıza qoymuşunuz an ənənəvi məqsədinizi müəyyən edin. Nail olduğunuzda həyatınıza an çox pozitiv təsir göstəracak məqsəd hansıdır? Hansı karyera nailiyyəti iş həyatınıza an çox təsir edəcək?
2. Məqsədinizə nail olma sürətinizi müəyyən edən bir daxili və ya xarici məhdudiyyət aşkar edin. Özünüze sual edin: "Nə üçün man hələ də o məqsədə nail olma bilməmişəm? Manı nə yubadır?" Cəvab hər nə olarsa dərhal işə başlayın.

13

Özünüze təzyiq edin

Uğur üçün talab olunan ilk bacarıq bütün fiziki və mental gücünüzü bir məqsədin üzərində canlılaşdırmaq bacarığıdır.

TOMAS EDISON

Dünya, olmaq istədikləri insan olmaq üçün kiminse gəlib onları ruhlandırmasını gözləyən insanlarla doludur. Məsələ işə orasındadır ki, heç kim gəlməyəcək. Bu insanlar avtobusların keçmədiyi küçədə avtobus gözləyirlər. Onlar həyatlarına nəzarəti öz üzərlərinə götürməsələr və özlərinə təzyiq etməsələr, sonuna kimi gözləməli olacaqlar. Və insanların çoxu məhz belə edir. Yalnız 2% insan kiminse nəzarəti olmadan sərbəst işləyə bilir. Biz onları "lider" adlandırırıq. Siz məhz belə bir adam olmalısınız və qərara alsanız ola bilərsiniz. Tam potensialınızı reallaşdırmaq

üçün özünüze təzyiq etmək adəti formalaşdırmağınız və kiminse gəlib sizi hərəkətə gətirməsini gözləməməlisiniz. Qurbağaları özünüz seçməlisiniz və özünüzü onları yeməyə məhz özünlük vədar etməlisiniz.

Sahənizin lideri olun

Yubatmanın qarşısını almaq və daha çox iş görmək üçün ən yaxşı üsul ən vacib işiniz üçün yalnız bir günüñüz var imiş kimi işləməkdir. Hər gün təsəvvür edin ki, elə indicə tacili mesaj almışınız və sabah şəhəri bir aylıq tərk etməlisiniz. Şəhəri bir aylıq tərk etmək məcburiyyətində qalsayıdınız, getməmişdən öncə hansı işi mütləq tamamlaya yardımınız? O hər hansı işdirse dərhal onun üzərində işləməyə başlayın.

Özünüze təzyiq etməyin başqa bir yolu, hər şey daxil tatil paketi udduğunuzu və günü sabah yola çıxmamasınız həmin paketin kiməsə başqasına veriləcəyini təsəvvür etməkdir. Tatilinizi rahat keçirmək üçün hansı işi mütləq bitirərdiniz? O hər hansı işdirse dərhal onun üzərində işləməyə başlayın.

Uğurlu insanlar maksimum effektla işləmək üçün daim özlerinə təzyiq edirlər. Uğursuzlar işə kiminse başqa birinin tərəfindən yönəldilməli və təzyiqə məruz qalmalıdır. Özünüze təzyiq etməklə siz daha çox işi daha çox keyfiyyətə görnüş olursunuz. Yüksek bacarıqlı və nailiyyatlı insan olacaqsınız. Özünüzü çox yaxşı hiss edəcəksiniz və zamanla qarşınıza qoyulan tapşırıqları tez bitirmək adəti formalaşdıracaqsınız.

O QURBAĞANI YEYİN!

1. Hər bir iş üçün vaxt qoyun. Özünüz üçün "məcburedici sistem" qurun. Özünüze təzyiq edin və heç zaman o təzyiqi götürməyin. Tapşırıq üçün vaxt qoymuşunuzda həmin işi qoymalı vaxta və ya hətta vaxtrından təz bitirməyə çalışın.
2. Başlamazdan önce böyük iş və ya layihənin bütün addımlarını yazın. Hər mərhələni bitirmək üçün nə qədər vaxt lazımlığını müəyyən edin. Sonra isə öz qoymışınız vaxtla rüyaşa girin. Oyunu çevirin və qalib olmağa çalışın.

14

Özünüzü fəaliyyətlə motivasiya edin

İnsana an çok sevinc verən macara,
qalabə və yaradıcı fəaliyyətdir.
ANTUAN DE SENT EKZÜPERİ

Maksimum nailiyyət eldə etmək üçün öz şəxsi dəstək komandanıza çevriləlməsiniz. Daim özünüzü ruhlandırmayı və daha səylə çalışmağa həvəsləndirməyi adətə çevirməlisiniz. Pozitiv və neqativ emosiyalarınızın əksariyyəti hər dəqiqa özünüzlə necə damışmağınızdan asılıdır. Özünüzü necə hiss etməyiniz baş verən hadisədən deyil, sizin həmin hadisəyə verdiyiniz reaksiyadan asılıdır. Hadisin sizi ruhlandıracığını və ya əksinə, ruhdan salacağınızı sizin hadisəyə olan münasibətiniz müəyyən edəcək.

Özünüzü motivasiyalı saxlamaq üçün daimi *optimist* olmaq qərarına gəlməlisiniz. Ətrafinizdakı şəraitə, insanların hərəkatlarına, sözlərinə və düşüncələrinə pozitiv reaksiya vermək qərarına gəlməlisiniz. Həyatın qəcəlməz çətinliklərinin sizin əhvalınızı və emosiyalarınızı korlamasına imkan verməmalısınız.

Daxili dialoqunuzu idarə edin

Sizin özünüdəyərlandırmə seviyyəniz, özünüzü nə qədər sevdiyiniz və hörmət etməyiniz ümumi motivasiyanız və azmkarlığınızın əsasını təşkil edir. Özünüdəyərlandırmənizi artırmaq üçün daim özünüzlə pozitiv danışın. Özünüyü yüksək qabiliyyətli insan kimi hiss edənə və özünüzü haqqında sevənə kimi hər zaman "Mən özümü seviram!" deyin. Daim motivasiyalı olmaq, tərəddüb və qorxu hissələrinə qalib galmək üçün tez-tez özünüzə deyin: "Mən bunu bacararam! Mən bunu bacararam!" İnsanlar sizdən əhvalınızı soruşduqda daim "Əla!" deyin. Həmin an əhvalınızın əsli neçə olmasından asılı olmayıaraq, həyatınızda nə baş verməsindən asılı olmayıaraq daim şən olun. "İnsan anlam axtarışında" kitabının müəllifi Viktor Franklin yazdığı kimi "İnsan azadlığının en sonucusu hansısa bir şəraitdə özünü neçə hiss etmək seçimidir". Problemlərinizə görə şikayətlənməkdən imtina edin. Onları özünüzdə saxlayın. Yumorist natiq Ed Formanın dediyi kimi: "Öz problemlərinizi başqları ilə bölüşməməlisiniz, çünki sizin problemlər insanların 80%-ni, ümumiyyətlə, maraqlandır-

mir və yerdə qalan 20% sizin problemlərinizin olmasına yalnız şad olarlar".

Pozitiv mental münasibət formalaşdırın

Martin Seliqman Pensilvaniya universitetindəki iyirmi iki illik araşdırmasının nəticəsini "Öyrənilmiş optimizm" kitabında yazaraq optimizmin şəxsi və peşəkar inkişaf üçün ən vacib xüsusiyyət olduğunu bildirmiştir. Optimist insanlar həyatın demək olar bütün sahələrində daha effektiv olurlar. Məlum olur ki, optimist insanlar praktika və təkrarlama nəticəsində əldə etdikləri dörd xüsusi davranışla malikdirlər. Birinci, optimistlər hər vəziyyətdə yaxşı *nə işə axtarırlar*: Nə baş verməsindən asılı olmayıaraq onlar daim yaxşı tərəfdən baxırlar. Və təcəcdələr deyil ki, hər dəfə də tapırılar. İkinci, optimistlər *hər çətinlikdə, hər problemdə dəyərli dərs axtarırlar*: Onlar, hər bir çətinliyin, hər bir problemin özüri üçün hansısa bir dəyərli dərsə malik olduğuna inanırlar. Üçüncü, optimistlər hər bir problemin həlli yoluunu axtarırlar. Nəsə düz getmədikdə şikayətlənmək və kimisə günahlandırmaq əvəzinə onlar diqqətlərini məsalənin həlli yoluunu axtarmağa yönəldirlər. Dördüncü, optimistlər *daim məqsədləri haqda düşünür və danışırlar*: Nə istədikləri və onu neçə əldə etmək haqda düşünürlər. Keçmiş haqda deyil, gələcək haqda olmaq istədikləri yer barədə danışırlar. Onlar geriye deyil, daim irəli baxırlar.

Məqsədlərinizi hər zaman vizualizasiya etdiğdə və özünüzlə pozitiv danışığınızda daha diqqətli və daha ener-

jili olursunuz. Daha inamlı və yaradıcı olursunuz. Böyük daxili güc və nəzarət hissini malik olursunuz. Daha motivasiyalı və pozitiv olduğunuzda isə işə başlamaq və onu bitirmək əzminiz bir o qədər çox olur.

O QURBAĞANI YEVİNİ

1. Düşüncələrinizi idarə edin. Unutmayın, çox zaman nə düşündürsünüzsa o da olursunuz. İstəmədiyiniz şəyler haqda deyil, istədiyiniz şəyler haqda düşünün.
2. Özünüza və başınıza galan hər bir işə görə məsuliyyəti bütünlükla öz üzərinizə götürməklə beyninizlə pozitiv saxlayın. Başqalarını tanqid etməkdən, günahlandırmaqdən və şikayətlənməkdən yayanın. Düşüncənizi və enerjinizi qarşıya doğru, həyatınızı yaxşılaşdırmaq üçün lədi na edə biləcəyinizi istiqamətləndirin, yerda qalan hər şəxə ahəmiyyətsiz yanaşın.

15

Texnologiya dəhşətli sahibdir

Burada hayatın sürətini artırmaqdan daha çox şey var.
MOHANDAS QANDI

Texnologiya sizin ən yaxşı dostunuz və ya ən pis düşmanınız ola bilər. Biz daim *online* olmaq həvəsına təslim olduğumuzda texnologiya düşmənimiz olur. Aramsız şakilda şəbəkaya qoşulu olmaq məcburiyyəti psixoloji cəhatdən bizi boğur. Dayanmağa, gülləri qoxulamağa və fikrimizi toplamağa imkan vermir.

Seçiminiz var

Əsas məsələ texnologiya ilə olan münasibətlərinizi nəzarət altında saxlamaqdır. 600 milyon dollar tamiz

gəlir əldə etmiş Bill Gross heç bir texnologiyadan istifadə etməməyi və gündəlik meditasiyalar etməyi ilə məşhur idi. Bütün cihazları söndürməyinə baxmayaraq heç bir vacib mesajı qaçırmırıldı.

Sakit, şən olmağınız və maksimum potensialınızla işləməyiniz üçün sizi yükleyen cihazlardan periodik olaraq ayrıln. Bir qrup menecer və biznesmendən texnoloji avadanlıqlardan istifadə etməməyi xahiş etmiş tədqiqatçılar aşkar etmişdilər ki, onların yaddaşları daha dərinloşmış, münasibətləri daha şən, yuxuları daha yaxşı olmuş və kritik qərarlar vermek qabiliyyətləri artmışdır. İnsanlar həddindən artıq *online* qalanda texnologiya dağidıcı alışqanlığa çevrilir. Yuxudan oyandıqlarında yerlərindən qalxmamış gördüklləri ilk iş telefonlarına galən xəbərdarlıqları nəzərdən keçirmək olur. Sonra sahər yeməyini yeməzdən öncə kompüterə qaçıb *e-mail* və *kommentlər* yazırlar. Bir araşdırımaya görə, müasir insan gün ərzində qırx-əlli dəfə smartfonunu yoxlayır və başqa bir araşdırımaya görə, telefonunu fikirlərini yoxladığından iki-üç dəfə çox yoxlayır.

Ahşan olmayın

Bu yaxınlarda Vaşinqtonda keçirilən yüksək səviyyəli menecerlərin işgüzar ziyaftında idim. Teşkilatçılardan biri giriş nitqi və minnətdarlıq duası oxumaq üçün ayağa qalxdı. Zalda oturanlar hamısı başlarını aşağı salmışdılar. Giriş nitqinin ardından ziyaft başlandı. Mənim oturduğum masadakı beş-altı insan deyəsan hələ də dua edirdi, onlar

başlarını qaldırmırdılar. Masalara yeməklər paylananda da onlar amiranə şəkildə dua edirdilər. Sonra isə mənə aydın oldu ki, onlar heç də dua etmirlər. Smartfonla mesajlar və e-maillər qəbul edir və cavab yazırıdlar. Real dünyadan tamam təcrid olunmuşdular.

Vaxtinizi geri alın

Müşterilərimdən biri gün ərzində bir neçə saat *e-mail* alməq və onları cavablandırmaqla kompüterin tam əsarətində olduğunu aşkar etmişdi. Kompüterin qarşısında nə qədər çox vaxt keçirirdi, digər vacib işlərə də bir o qədər az vaxt ayırmırı. Təmamlanmamış işlərin verdiyi stress toplanaraq onun şəxsi həyatına, sağlamlığına və yuxusuna da təsir etməyə başlamışdır. Biz ona 80/20 qaydasının *e-mail*-ə necə tətbiq edildiyini öyrətdik. O, *e-mail* ünvanlarından heç bir dəyərə malik olmayan 80% *e-mail*ə filtr tətbiq etdi. Yerdə qalan 20%-in yalnız 4%-i dərhal cavab tələb edən məktublar idi. Az bir hissəsi isə sonradan nəzərdən keçirilebilərdi.

Qul olmaqdan imtina edin

Sizi kompüterə bağlayan zəncirləri qırın. Bütün lazımsız xəbər saytlarına qeydiyyatınızı ləğv edin. Avtomatik cavablandırma sistemi yaradın və orada belə yazılın: "Mən, poctumu gün ərzində yalnız iki dəfə yoxlayıram. Sizə mümkün

qədər tez zamanda cavab verməyə çalışacam. Əgər işiniz tacilidirsə göstərilmiş nömrəyə zəng edin".

"Fortune" jurnalının müxbiri bir dəfə yazmışdır ki, ikihaftalık Avropa turundan sonra ofisə qayıtdıqda e-mail ünvanında onun cavabını gözləyən 700-dən artıq e-mail var idi. Vacib işlərinə başlamazdan öncə bütün bu məktubları oxuyub cavablandırmağa iki haftadan artıq vaxtı gedəcəyini anlayırırdı. Karyerası ərzində ilk dəfə dərin nəfəs alaraq 700 məktubun hamısını oxumadan sildi. Və sonra onun üçün həqiqi əhəmiyyətə malik işlərə başladı. O bunu çox sadə izah etdi: "Kimsə mənə, sadəcə, e-mail göndərdiyi üçün mənim hayatımın bir hissəsinə sahiblənəcək deyil". Çox insan bütün məktubları tamamilə silə bilmir, lakin siz indikindən daha artıq məktub silə bilərsiniz. Özünüzü sizin əsas məqsədlərinizə aid olmayan bütün məktubları silməyə vadar edin.

Kimsə sizə deyəcək

Çox zaman seminarlarda məndən soruşurlar: "Bəs hazırlı vəziyyətdən xəbərdar olmaq üçün daim şəbəkaya qoşulu olmaq məcburiyyətdə deyilikmi?" Mən də belə cavab verirəm: "Əgər xəbor sizin üçün həqiqətən də vacibdirse kimsə sizə deyəcək". Onların çoxu şəbəkədən ayrınlırlar və nə qədər təcəccübü də olsa əhəmiyyətli hadisələrin hamusundan xəbarları olur. Siz də eyni işi görməlisiniz.

O QURBAĞANI YEVİN!

1. Bu gündən gündəlik işlərinizdə sükut zonası yaratmağa başlayın. Şəhər və axşam telefonunuza və kompüterinizi bir saathənə şəbəkədən ayırin. Nə baş verəcəyi siz Heyrətə gətirəcək heç nə!
2. Həftədə bir gün şəbəkədən ayrılin. Belə günlərdə beyniniz rahat və sakit olacaq. Mental batareyanız enerji ilə yenidən dolmağa imkan tapdıqında siz qurbağaları yeməkdə daha effektiv olacaqsınız.

16

Texnologiya yaxşı qulluqçudur

Texnologiya, sadəcə, alətdir
MELİNDƏ QEYTS

Texnologiya ilə sahibiniz kimi deyil, qulluqçunuz kimi davranışın. Onun təyinatı hayatınızı çətinlaşdırmaq və sizə əlavə yük olmaq deyil, əksinə, hayatınızı asanlaşdırmaqdır. Bəzən daha əhəmiyyətli işlərdən daha çox görmək üçün əhəmiyyətsiz işlərə az vaxt sərf etmək lazımdır. Daim özünüzdən soruşun: "İndi mənim üçün vacib olan nədir?" İşdə nailiyyət qazanmaq üçün nə vacibdir? Şəxsi həyatınız üçün vacib olan nadir? Yalnız bir və ya iki iş görə biləcəyiniz halda o işlər hansılar olar? Diqqətinizi daim vacib işlərin üzərində cəmləmək və əhəmiyyətsiz işlərdən

yayınmaq üçün texnologiyadan istifadə edin. Texnologiya sizin vaxtınızı, əlaqələrinizi və hətta emosiyalarınızı idarə etmək üçün bir vasitə ola bilər.

Rəqəmsal dünyanızda səliqə-sahibənə yaradın

Rəqəmsal iş yerinizi səliqəyə salın, istifadə etmədiyiniz proqramları bağlayın. Yalnız hazırda üzərində işlədiyiniz tapşırıqla bağlı proqramlar və vasitələr açıq olsun. Elə işlər ola bilər ki, onu ona yaxın proqramın istifadəsi ilə da etmək olar, lakin bu, sadəcə, yüklənməkdən başqa bir şey deyil. Sizə lazıim olan informasiya üçün yalnız bir və ya maksimum iki pəncərə açın və yerdə qalan hər şeyi bağlayın. Telefonunuzda lazımsız bildirişləri söndürərək ona kimin güclü olduğunu göstərin. Bu, telefonu yalnız özünüz müəyyən etdiyiniz qrafik üzrə yoxlamaq və bununla da həyatınıza daha çox nəzarət etmək istiqamətində əhəmiyyətli addımdır.

Bəs fəvqələdə hallar necə olsun?

Körpə uşaqları, yaşılı valideynləri və ya əllil qohumları olan insanlar şəbəkədən ayrılmayı və ya bildirişləri söndürməyi olverişsiz addım hesab edə bilərlər. Onların dərhal diqqətini tələb edən nə isə fəvqələdə bir şey baş verə bilər. Bu, tam haqlı narahatlıqdır. Çıxış yolu isə daim hər kəs üçün telefonun açıq olması deyil. Əlaqə vasitəniz yalnız sizə lazıim olan insanın qayğısını çəkən adam üçün

açıq olsun. Bu kanalı yalnız fəvqələdə hallar üçün saxlayın. Eyni şeyi iş hayatınıza da tətbiq edə bilərsiniz. Yalnız rəisinizin və ya əsas müştərinizin istifadə edə biləcəyi əlaqə vasitəsi yaradın. Həmçinin elektron poçtunuzda məktubları seçmək üçün filtr tətbiq edə bilərsiniz. Başqa sözlə, əlaqə vasitələrini elə nizamlayın ki, yalnız sizə lazımlı olan qurbanğalar diqqət mərkəzinize düşə bilsin.

Vaxtiniza nəzarət edin

Təqvim çox yaxşı qulluqçudur, lakin dəhşətli sahibdir. Heç zaman rəqəmsal dəvətləri avtomatik olaraq açmayıñ. Öncə davətin sizin prioritetlərə uyğun olub-olmadığını yoxlayın. İşləri görmək üçün geniş vaxt ayırın. Bu məsələni o qədər şişirdin ki, insanlar sizin təqviminizi baxdıqda yalnız cüzi boş vaxtların olduğunu görsünlər. Bu onları heyrən edəcək və iclasların vaxtını mümkün qədər az etməyə çalışacaqlar.

Sizin rəqəmsal işlər cədvəliniz vaxtiniza nəzarət etmək üçün çox güclü programdır. O, kağız siyahının bütün üstünlüklerine və əlavə bəzi üstünlüklərə malikdir. Rəqəmsal işlər siyahısı sizə işlərin bəzilərini başqa birinin siyahısına köçürmək imkanı verir. Sizə daha çox işi başqalarına həvalə etmək və daha çox vacib işlər üçün vaxt azad etmək imkanı verir. Bu program, həmçinin sizə vaxtaşını olaraq ən vacib işlərinizi xatırlatmaq funksiyasına da malikdir.

Texnologiyalardan istifadə edərək emosiyalarımıza nəzarət edin

Çox insan yeni bacarıqlar öyrənməkdən qorxduğu üçün texnologyanın əsirinə çevrilir. Bu qorxunun öhdəsindən galmak olar, onun sizi geri çəkməsinə imkan verməyin. Hər şeyi öyrənmək olar və başqa birinin öyrəndiyini siz de öyrənə bilərsiniz. Sizi daha effektiv edəcək texnoloji yenilikləri öyrənməyə həvəslı olduğunuzu rəhberliyə bildirin. Ailenizdə, dostlarınızın və təmishəriniz arasındakı texnologiyani müükamməl bilən kimse varsa, onlardan mümkinlərin qədər çox şey öyrənin. Bütün bunlardan başqa "Bacarmaram" kəlməsini işlətməkdən imtina edin. Texnologiya artıq seçim deyil, yazmağı və oxumağı bacarmaq qədər vəcibdir. Və yalnız müəyyən insanların texnologiyadan baş çıxara bilməkləri misdən başqa bir şey deyil. Yaşınızdan, irqinizdən, millətinizdən və cinsinizdən asılı olmayaraq texnologiyadan istifadə etmək imkanınız var. Narahatlıq keçirmiş olsanız unutmayın ki, həmi sizin kimi narahatlıq keçirir, hətta ən biliqli program mühəndisləri belə texnoloji avadanlıqla problemlər yaşayırlar.

Texnologiyani öz qulluqçunuza çevirdiyinizdə pozitivlik, ruhlandıran emosiya və məhsuldarlıq artımı mənbəyi ola bilər. Sosial səhifələrinizdə müəyyən bir məqsədinizi elan edin və sizi izleyənlərə müəyyən bir tarixdə ona nail olacağınıizi vəd edin. Gündəlik inkişafınız haqda yeniliklər verin. Gündəlik inkişaf haqda məlumatlar vermek, çatın məqsədə doğru atdigınız hər bir addıma görə özünüze verdiyiniz mükafatdır. Əldə edəcəyiniz nailiyyət uzaq

gələcəkdədirsa, daimi ruh yüksəkləyini və həvəsi saxlamaq çətin olur. Belə vəziyyətdə isə gündəlik inkişafiniza, kiçik uğurlarınıza görə sosial şəbəkələrdə aldığınız hər bir şəhər sizin mükafatınız olacaq və sizi daim irəli hərəkət etməyə ruhlandıracıq.

Hətta öz sahanızə aid insanları sosial şəbəkələrdə tapa biler və onlarla yarışmalar təşkil edə bilərsiniz. Misal üçün, yazıçıların bir çoxları Twitterdə öz gündəlik yazılarından paylaşmalar etməyi və digər yazıçılar arasında kimin daha məhsuldar olmasını müəyyən etməyi sevirlər.

Sosial medianın əsirinə çevrilməyi dayandırın və onun sizin üçün işləməsinə nail olun. Bu çox sadədir: sizə aid olmayan paylaşmalar etmək evəzinə məqsədləriniz və irəliləyişleriniz haqda paylaşmalar edin.

O QURBAĞANI YEYİN!

1. Bu gündən bütün bildirişləri söndürməyə qərar verin. Yalnız fəvqələdə hallar üçün nazardə tutulan əlaqələri saxlayın. Ən vacib işləriniz üçün xüsusi rəqəmsal şərait yaradın.
2. Daha effektiv və diqqətinizi daha çox cəmləməyə imkan verəcək program yükləyin.

17

DİQQƏTİNİZİ CƏMLƏYİN

Bütün həyat diqqət yetirməyi öyrənməkdir;
diqqətiniz hara yönəlirsə həyatınız da o tərəfə gedir.
CUDDU KRIŞNAMURTİ

Cəmlənmiş diqqət yüksək nailiyyətin sırrıdır. Konar informasiyalar və diqqət yayındırılan məsələlər diqqətin əsas işdən yayınmasına və bu yolla da zəif məhsuldarlığa səbəb olur. İndiki araşdırmalar, daimi mesajlara və məktublara reaksiya verməyin beyinə neqativ təsir etdiyini, diqqəti yayındırduğunu və uğur qazanmağa təsir edəcək vacib işləri bitirməyə mane olduğunu müəyyən etmişdir.

Alışqanlıq yaratmaq

Səhər yuxudan oyanan kimi e-mailinizi yoxladığınızda və ya telefonunuzun bildiriş səsine reaksiya verdiyinizdə beyniniz dopamin ifraz edir. Bu ifrazat sizə sevinc hissi yasadır. Sizin marağınızı artırır və dərhal reaksiya verməyinizi tələb edir. Dərhal alınızda gördüyündüz vacib işləri unudursunuz. Günüñüzü, e-mail və mesajlar noticasında ifraz edilən dopaminlə başladığınızda diqqətinizi vacib işlərin üzərində cəmləmək olduqca çətin olur.

Multi tapşırıq illüziyası

Bəzi insanlar e-mail və əsas işlərinin arasında get-gələ düşərək, eyni vaxtda bir neçə tapşırığın öhdəsindən gelməyə qadir olduqlarına inanırlar. Lakin insan yalnız bir işin üzərində cəmlənə bilir. Onların etdikləri isə "tapşırıq dəyişmək"dir. Diqqətləri bir işdən digərinə yayınır. Diqqətiniz internetə yayındıqdan sonra yenidən onu əsas işinizin üzərində cəmlənməyə yeddi dəqiqə vaxt tələb olunur. Cox insanın bugünkü gündə e-mail və əsas iş arasında balans yaratmağa çalışaraq bu qədər çətinliyə məruz qalmışının səbəbi də möhz budur. Onlar çox sahv edirlər.

Təsdiqlənmiş çıxış yolu

Çıxış yolu çox sadədir və bütün sahələrin uğurlu insanların tərəfindən tətbiq edilməkdədir. Birinci, elektron poçtunu zu sahələr yoxlayaraq bütün günə yetəcək dopamin ifrazına yol verməyin. Cihazlarınızı sönmüş vəziyyətdə saxlayın. İkinci, hansısa səbəbdən poçtunuzu yoxlamalısınızsa, tez yoxlayın və dərhal işinize qayıdın. Kompüterinizdə və telefonunuzda bildiriş səslərini kəsin. Diqqətinizin daim yığınmasına səbəb olan dopamin ifrazını stimullaşdırmaın. Və nəhayət, sonuncu, poçtunuzu gün ərzində yalnız iki dəfə yoxlayın, saat 11:00-da və 15:00-da. Poçtunuzu yoxlamağa çox vaxt sərf etməyin. Fövqələdə hallarda sizinle əlaqə saxlamaq üçün lazımı insanlara ayrıca nömrə verin. Yığıncaqda olduğunuz zaman da cyni qaydalara riayət edin. Cihazlarınızı söndürün. Kiminləsə görüş zamanı telefonunu zu və ya kompüterinizi "qurdalamaq"la onu təhqir etməyin. Bütün diqqətiniz onda olsun. Eyni qayda ailənizə də aiddir.

Məhsuldarlığınıizi iki dəfə artırın

Məhsuldarlığınıizi iki dəfə artırmaq üçün asan bir üsul var. Birinci, hər günü öncədən planlaşdırın, ən vacib işinizi mülayyən edin və ilk önce həmin işin üzərində cəmlənin. İkinci, dayanmadan, diqqətinizi yayındırmadan doxsan dəqiqə işləyin və sonra on beş dəqiqəlik fasılə edin. Üçüncü, yənə də doxsan dəqiqə dayanmadan, diqqətinizi yayındırmadan işləyin. Və nəhayət, bu üç saatlıq iş vaxtından sonra,

elektron poçtunuzu yoxlayaraq dopamin ifrazı ilə özünüzü mükafatlandırma bilərsiniz. Hər gün ilk üç saatı diqqətinizi yayındırmadan ən vacib işlərinizin üzərində çalışmaq adəti formalasdırğıınızda həm məhsuldarlığınızi iki dəfə artırmış və həm də daimi poçt yoxlamaq adətinizdən yaxa qurtarmış olacaqsınız. Həyatınız üzərində tam nəzarəti geri almış olacaqsınız.

O QURBAĞANI YEYİN!

1. Uğur ve yüksək məhsuldarlıq üçün məqsədlərinizi beynizdə saxlayın. Hansısa bir işə başlamazdan öncə özünüza sual edin: "Bu iş manım vacib məqsədlərimdən hansınasa nail olmağımı kömək edir, yoxsa, sadəcə, vaxt itkisidir?"
2. Həyatınızda əhəmiyyətli nəticələri olacaq işlərdən diqqətinizi yayındıran bildiriş səslerinin qulu olmaqdan imtiha edin. Cihazlarınızı söndürün.

18

Tapşırığı "dilimləyin" və püşk atın

Adətin başlanğıcı görünməz təhlükə kimidir,
lakin hər dəfə işi takrarla maqla onu gücləndiririk və
sonunda düşüncəmizə və davranışımıza hopur.

ORISON SVIİT MARDEN

Böyük və əhəmiyyətli işləri yubatmanın əsas səbəbi onların ilk baxışdan çətin və həlledilməz görünməsidir. Belə böyük işlərin öhdəsindən gəlməyin yollarından biri "salyami dilimləri"dir. İşi xirdalığına kimi kağızda yazırısim, tamamlanana kimi atacağınız hər bir addımı qeyd edirsiniz. Və sonra bütün salyamını dilim-dilim yedyiniz kimi işi də *dilim-dilim* görməyə başlayırsınız. Fiziki olaraq iri işi kiçik hissələrlə görməyin işi bütünlükdə görməkdən daha asan olduğunu görəcəksiniz. Çox zaman, işin bir hissəsini

başlayıb bitirdiyinizde siz dərhal növbəti hissəyə başlamaq istəyəcəksiniz. Tezliklə siz dayanmadan hissə-hisə işi görüyünüzü aşkar edəcəksiniz.

Bitirmək ehtiyacı formalaşdırın

Bilməli olduğunuz vacib bir məqam var ki, o da daxilinizdə “bitirmək məcburiyyət”nin olmasıdır. Başqa sözə deşək, siz bir işi başlayıb onu tam bitirdikdə özünüüzü daha xoşbəxt və daha güclü hiss edirsınız. İşin sona çatdırılmasına olan alt şür ehtiyacınızı ödəmiş olursunuz. Bu bitirmə hissi sizi növbəti işə başlamağa və bitirənə kimi onun üzərində işləməyə həvəsləndirir. Bitirme hissi beyninizdə, əvvəldə haqqında danışdığımız endorfin ifrazına səbəb olur. Və başlayıb sona çatdırığınız iş nə qədər böyük olarsa aldiğınız sevinc hissi də bir o qədər çox olar. Yedyiniz qurbağa nə qədər böyük və cybacır olarsa hiss etdiyiniz enerji və güc axını bir o qədər çox olar. Hansısa kiçik bir işi başlayıb bitirdiyinizdə növbəti işi başlamağa və bitirməyə həvəslənəcəksiniz. İrəli atdiğınız hər addım sizi ruhlandıraçaq. Tezliklə siz, başladığımız işi mütləq bitirmək ehtiyacı formalaşdıracaqsınız.

Tapşırığı İsveç pendirinə çevirin

İstifadə edə biləcəyiniz başqa bir iş metodu “İsveç pendiri” adlanır. Bu üsuldan istifadə edərək tapşırıqda iş-

vcə pendirində olduğu kimi dəliklər açırsınız. İş üzərində spesifik zamanlarda işləmeyi qərarlaşdıraraq onu “İsveç pendiri”nə çevirirsiniz. Beş-on dəqiqə müəyyən bir işə məşğul olub sonra başqa bir şəxslə məşğul olursunuz və müəyyən müddətdən sonra yenə həmin işə qayıdırınız. Qurbağadan bir tika yeyib sonra başqa bir işə məşğul olursunuz. Bu üsul “salyami dilimləri” üsulu kimi güclüdür. İşə başladığınızda irəli hərəkət tacili və nailiyyət hissi yaradırsınız. Özünüzü daxilən motivasiyah hiss edirsiniz və iş bitənə kimi davam edirsiniz.

İlk dəfə yanaşığınızda gözünüzü böyük və ağır görünən işlərə “salyami dilimi” və ya “İsveç pendiri” üsullarını tətbiq etməlisiniz. Bu üsulların sizə nə qədər kömək edəcəyi sizi heyrətləndirəcək. Mənim bir neçə dostum var ki, kitab bitənə kimi gün ərzində bir neçə sahifə yazmaqla sonunda bestseller müəllifi olmuşdurlar. Bunu siz də edə bilərsiniz.

O QURBAĞANI YEYİN!

1. İndiya kimi yubatdığınız böyük və mürakkəb işlərə “salyami dilimi” və ya “İsveç pendiri” üsullarını tətbiq edin və dərhal işə başlayın.
2. Fəaliyyətə istiqamətlənmiş olun. Yüksek qabiliyyətə malik insanların əmumi xüsusiyyəti onların yaxşı ideya eşidən kimi hərakata keçməkləridir. Yubatmayın. Bu gündən tətbiq edin!

19

Böyük vaxt kəsikləri yaradın!

Heç nə həyatınıza, enerjinizi məhdud məqsədlərə
cəmləmək qədər güc qata bilməz.

NIDO QUBEİN

Gördüyünüz vacib işlərin əksəriyyəti iri vaxt kəsikləri tələb edir. Bu cür vaxt kəsikləri taşkil etmək və onlardan effektiv istifadə etmək bacarığınız işinize və həyatınıza töhfə vermek bacarığınızın əsasını taşkil edir. Uğurlu satıcılar gün ərzində telefon zəngləri üçün xüsusi vaxt ayıırlar. O qədər də sevmədikləri işi yubatmaqdansa gün ərzində bir saat, misal üçün, səhər saat 10:00-dan 11:00-dək yalnız zənglərlə məşğul olmayı qərara alırlar və özlərini buna daim əməl etməyə məcbur edirlər. Bir çox biznes rəhbərləri müştərilərə

zəng etmək, onların rəylərini öyrənmək, məktubları cavablaşdırmaq və s. bu kimi işlərə müəyyən bir vaxt ayırırlar. Bəzi insanlar gün ərzində idmana sərf etmək üçün müəyyən bir saat təyin edirlər. Digərləri hər axşam yatmadan önce kitab oxumaq üçün yarım saat-bir saat arası vaxt ayırırlar. Bu yolla onlar çoxlu sayıda kitab oxuya bilirlər.

Zaman blokları müəyyən edin

Spesifik vaxt seqmentlərində işləmək üsulunun effektiv olması üçün gününüzü öncədən planlayın və müəyyən işə müəyyən spesifik vaxt ayınn. İşgüzar görüşlər təyin edin və mütləq o görüşlərdə iştirak edin. Vacib işlərinizin üzərində işləmək və bitirmək üçün gün ərzində yarım saat, qırx dəqiqə vaxt ayırın. Yüksək nailiyyətli insanların əksəriyyəti günlərini öncədən planlayır və müəyyən işlərə müəyyən zaman kəsikləri ayıırlar. Onlar iş həyallərini işlərini bir-bir görmək etrafında qururlar. Bu yolla onlar daha məhsuldar olurlar və nəticə olaraq adi insanlardan iki, üç və ya dörd dəfə daha artıq nailiyyətlər əldə edirlər.

Vaxt planlamasından istifadə edin

Günlərə, saatlara və dəqiqələrə bölünmiş vaxt planlaşması şəxsi məhsuldarlıq sahəsində istifadə edilən ən güclü alətlərdən biridir. O sizə, müəyyən işlər üçün harda nə qədər vaxt ayıra biləcəyinizi vizual şəkildə göstərir. Qrafik

Üzrə hansısa bir işinin vaxtı çatdıqda, diqqətinizi yayındırı biləcək hər şeyi kənara qoyun və bütün diqqətinizi həmin işə yönəldin. Ayrılan vaxt bitməyənə kimi diqqətinizi başqa yere ayırmayın. On yaxşı iş adəti səhər bir az erkən durmaq və bir neçə saat işləməkdir. Evin sakitliyində, diqqətinizi asanlıqla camləyə biləcəyiniz şəraitdə işləyərək, səs-klüylü, hər dəqiqə diqqətinizi yayındırıban bir şeyin ortaya çıxdığı ofisdə işlədiyinizdən iki və üç dəfə daha möhsuldar olacaqsınız.

Hər dəqiqəni hesaba alın

İşgüzər sefərdə, təyyarədə olduğunuz zaman, salon-da özünüüz üçün "ofis" yaradın və uçuş zamanı işləyin. Təyyarənin təkərləri yerdən ayrıldığı andan uçuşun sonuna kimi dayanmadan işləyə bilərsiniz. Təyyarədə olduğunuz zaman nə qədər iş gərə biləcəyiniz sizin heyrətləndirəcək. Yüksek bacarığın sırlarından biri hər dəqiqəni hesaba almaqdır. Yolda olduğunuz vaxtı işə sərf edin, belə vaxtı "zaman hədiyyəsi" adlandırırlar.

O QURBAĞANI YEYİNİ

1. Dəjim vaxta qanaet etmək və zaman kasıkları qazanmaq yolları haqqda düşünün. Bu zaman kasıklarını böyük işlərin kiçik hissələrini bittirməyə sarf edin.
2. Hər dəqiqəni hesaba alın. İşinizi öncədən planlaşdırmaq və hazırlaşmaqla diqqətinizi yayındırmadan aramsız işləyin. On əsasi, diqqətinizi cavabdeh olduğunuz en vacib işlərin üzərində camlayın.

20

Təciliylik hissi yaradın

Gözləməyin, "uyğun vaxt" heç zaman galmayacak. Dayandığınız yerdən və elinizdə olan alatlardə işə başlayın, daha yaxşı alatlar isə zamanla gələcək.

NAPOLEON HILL

Yüksək nailiyyətli insanların on xarakterik xüsusiyyətləri güman ki, fəaliyyətə istiqamətlənmiş olmaqlarıdır. Onlar vacib işlərini bitirməyə tələsirlər. Planlaşdırmağa, düşünməyə və prioritetlər müəyyən etməyə vaxt ayıırlar. Və ardından dərhal məqsədləri istiqamətində işləməyə başlayırlar. Onlar aramla və daimi işləyirlər. Neticədə isə onlar adi insanların səhbətə, jurnalları vərəqleməyə, çay içməyə və əhəmiyyətsiz işlərə sərf etdikləri qədər vaxt sərf edərək daha çox iş görürülər.

Axın düşmək

Ən vacib işlərinizin üzərində yüksək effektivliklə işlediyinizdə "axın" adlanan həyrətamız mental vəziyyətə düşə bilərsiniz. Demək olar ki, hər kəs nə zamansa bunu yaşamışdır. Həqiqi uğurlu insanlar özlərini bu vəziyyətə adi insanlardan daha çox salırlar. İnsan effektivliyinin on yüksək pilləsi olan axın vəziyyətində olduğunuzda beyninizdə və emosiyalarınızda nə isə möcüzəli bir şey baş verir. Düşüncəniz aydın və iti olur. Hər bir işi sanki gəc sərf etmədən və dəqiqliklə görürsünüz. Özünüzü xoşbəxt və enerjili hiss edirsiniz. İnanılmaz səkitlik və yüksək şəxsi effektivlik yaşayırıınız. Əsrlər boyu haqqında danışılan axın vəziyyətində zehni aydınlıq, yaradıcılıq və səriştənin on yüksək pilləsində olursunuz. Daha həssas və şübhəli olursunuz. Alt şüurunuz və intuisiyəniz sizlə lazımlı olan anda lazımlı olan işi görməyə və ya lazımlı olan sözü deməyə imkan verir. Çox zaman irəli hərəkətinizi daha da sürətləndirəcək idcylər gelir ağliniza.

Özünüzdə yüksək qabiliyyəti işə salın

Axın vəziyyətini işə salmağın yollarından biri *təciliylik hissi* yaratmaqdır. Bu, işə tez başlamaq və tez bitirmək üçün daxildən gələn istəkdir. İşi başlamaq və irəli hərəkət etmək üçün səbirsizlənməkdir. Təciliylik hissi özüntüzlə yarışmaq kimidir. Kək salmış bu cür təciliylik hissi ilə özünüzdə "hərəkət üçün tamayıll" formalaşdırırsınız. Nə etmək fikrində

olduğunuz haqda uzun-uzadı danışmaq əvəzinə dərhal işə başlayırsınız. Diqqətiniz dərhal ata biləcəyiniz spesifik addımlarda cəmlənir. İstədiyiniz nəticələri qazanmaq və məqsədinizə çatmaq üçün dərhal görə biləcəyiniz işlər haqda düşünürsünüz. Sanki bütün böyük uğurlar yüksək temple müşayiət olunur. Bu tempi yaratmaq üçün başlamaq və aramla hərəkət etmək lazımdır. Nə qədər sürətla gəsəniz bir o qədər ruh yüksəkliyiniz olar və bir o qədər daha çox iş görmək istəyərsiniz. "Zonaya" daxil olarsınız.

Tacılık hissi yaratın

Vacib məqsədlərinizlə bağlı daim nə işə bir iş gördükdə Uğurun Tacılık Prinsipini yaratmış olursunuz. Bu prinsipə əsasən, stikunət halını pozmaq və işə başlamaq hədsiz enerji tələb etmədə, hərəkətə başladıqdan sonra hərəkət halında qalmaq üçün az enerji tələb olunur. İşin yaxşı tərafı işə odur ki, nə qədər sürətle hərəkət etsəniz enerjiniz də bir o qədər çox olar. Nə qədər sürətle hərəkət etsəniz daha çox iş görər və daha effektiv olarsınız. Nə qədər sürətle hərəkət etsəniz daha təcrübəli olar və çox şey öyrənərsiniz. Nə qədər sürətle hərəkət etsəniz bir o qədər səriştəli və bacarıqlı olarsınız.

Tacılık hissi avtomatik olaraq sizin sürətli karyera inkişafiniza səbəb olur. Sürətli işlədiyinizdə və daha çox iş gördiğinizdə özünüdəyərləndirməniz və özünüze hörmətiniz bir o qədər çox olacaq. Həyatımıza və işinizi tam nəzarət etdiyinizi hiss edəcəksiniz.

Dərhal edin

Özünüzü başlamağa vadar etməyin sadə, lakin on effektiv yolu özünüzü "Bunu dərhal et! Bunu dərhal et!" deyə daim təkrarlamaqdır. Süratınızın azaldığını, yaxud kanar səhbətlər və shamiyyətsiz işlərlə diqqətinizin yayındığıni hiss edirsinizsə özünüzü təkrar edin: "İşə qayıt! İşə qayıt! İşə qayıt!" Son analizlər göstərmişdir ki, sizin karyera inkişafiniza, işi vaxtında və keyfiyyətli gəren emekdaş reputasiyasından daha çox kömək edən başqa bir faktor yoxdur. Bu reputasiya sizi öz sahəninə en dəyərli və hörmət edilen insanına çevirocək.

O QURBAĞANI YEYİN!

1. Bu gündən gördüğünüz her bir işdə tacılık hissi yaratmaq qararına gəlin. Yubatmaya yol verdiyiniz bir sahə seçin və hamının sahada sürətli iş görmək tendensiyası yaratmağa başlayın.
2. Imkan və ya problem gördiğinizdə dərhal iş görün. Sizə nə işə tapşırıq verildiyində onu dərhal yerinə yetirməyə tələsin. Həyatınızın bütün vacib sahələrində sürətli olun. Özünüzü nə qədər yaxşı hiss edəcəyiniz və nə qədər çox iş görücəyiniz sizlə heyran edəcək.

21

Hər bir tapşırığı tək-tək edin

Həqiqi gücün sırrı vardır. Daimi praktika vasitəsilə, resurslarınızı istifadə etməyi və onları müəyyən zaman kəsiyində müəyyən bir işə cəmləməyi öyrənin.

CEYMS ALLEN

O qurbanı yeyin! Planlaşdırma, prioritet müəyyən etmə və buna bənzər digar işlər bu sadə konseptdə birləşir. İnsanlıq tarixinin bütün böyük nailiyyətləri uzunmüddətli, istiqamətlənmiş ağır zahmətin nəticəsində əldə edilmişdir. On vacib işinizi seçmək, başlamaq, həmcinin sonuna kimi diqqətinizi və gücünüzü onun üzərində cəmləmək bacarığınız yüksək uğur və nailiyyətin sıridir.

Maksimum nəticə əldə etmək üçün işə başlamaq və onu bitirənə kimi diqqətinizi yayındırmadan bütün gücünüzü həmin işə sərf edərək sona kimi eyni sırətdə işləmək lazımdır. Lazım gəldikdə özünüzə "İşə qayıt!" deyərək işi bitirməyə tələsin. Bütün diqqətinizi vacib işin üzərində cəmləməklə işə tələb olunan vaxtı yaribayarı azalda bilərsiniz. Müəyyən edilmişdir ki, işə başlamaq, bitirmək, diqqət yayındıraq yenidən diqqətinini işin üzərində cəmləmək işə tələb olunan vaxtı iki, üç dəfə, bəzən işə bundan da çox artırır. Hər dəfə diqqətiniz yayındıraqda və yenidən işə qayıtdıraqda siz harada qaldığınızı xatırlamalı və söhbətin nədən getdiyini yenidən müəyyənəşdirməli olursunuz. Ətaletə qalib gəlməli və özünüzü yenidən işə qayıtmaga vadar etməlisiniz. Yenidən tacilinizi artırmaq və hərəkətinizi bərpa etməlisiniz.

Lakin diqqətlə hazırlaşdıraqda, yarımcıq dayanmamaqdə, həmcinin diqqətimizi heç yerdə yayındırmamaqdə qətiyyətli olduğunuzda enerjinizi, təşəbbüsünüzi və motivasiyanızı artırırsınız. Gətirdikcə daha yaxşı və məhsuldar olursunuz. Daha sürətli və daha effektiv işləyirsiniz.

Vaxtinizi hədər etməyin

Əsas işinizi müəyyən etdikdən və onun üzərində işləməyə başladığdan sonra istənilən əlavə işə sərf etdiyiniz vaxt hədər olunmuş hesab edilə bilər. Çünkü öz hazırladığınız siyahiya və prioritətlərə əsasən başqa heç bir iş əsas

işiniz qədər vacib deyil. Özünüzü bir işin üzərində işləməyə nə qədər çox vadar etsəniz, "effektivlik qövsü"nə əsasən inkişafınız bir o qədər çox olar. Getdikcə daha az vaxtda daha çox və keyfiyyətli iş görəcəksiniz. Hər dəfə dayandığımızda isə bu tempi pozursunuz və effektivlik qövsünün əvvəlinə qayıdırınsınız.

Daxili intizam açardır

Elbert Habbart daxili intizamı "Özünüzü, istəyinizdən asılı olmayaraq görməli olduğunuz işi lazım olan zamanda etməyə vadar etmək qabiliyyəti" kimi müəyyən etmişdir. İstənilən sahədə uğur qazanmaq üçün böyük daxili intizam tələb olunur. Daxili intizam, özünlüdərə və özünənəzarət, güclü xarakter və yüksək nailiyyət üçün bünövrədir.

Vacib işi başlamaq və onu tam bitirənə kimi diqqətinizi ondan ayırmamaq xarakteriniz, iradəniz və qətiyyətiniz üçün əsl imtahandır. İnadkarlıq, əslində, daxili intizamın əməli təzahürüdür. İşin yaxşı tarəfi odur ki, özünüzü əsas işinizin üzərində cəmləməyə nə qədər çox vadar etsəniz, özünüze qarşı hörmətiniz və verdiyiniz dəyər bir o qədər çox olur. Və özünüzü nə qədər çox dəyərləndirsiniz, daxili-intizamınız da bir o qədər artacaqdır. Vacib işinizi tam bitirənə kimi bütün diqqətinizi həmin işin üzərində cəmləməklə özünüzdə daha güclü xarakter formalaşdırırsınız. Özünüyü daha güclü, daha səriştəli, daha inamlı və daha xoşbəxt hiss edirsiniz. Sonunda istənilən məqsədi qarşınıza qoyub ona nail olmaq iqtidarında olursunuz. Öz taleyinizin sahi-

bi olursunuz. Özünüzü yüksəliş spiralına qoyursunuz və galəcəyiniz təmin olunur. Və bütün bunların açarı, hər an üçün gərə biləcəyiniz ən vacib işi müəyyən etmək və sonra *qurbağanı yeməkdir*.

O QURBAĞANI YEYİN!

1. Fəaliyyət göstərin! Görə biləcəyiniz ən vacib işinizi seçin və dərhal işə başlayın.
2. Ən vacib işiniza başladığdan sonra daxili intizamınızdan istifada edərək özünüzü, işi tam bitirənə kimi diqqətinizi heç yərə yayındırmadan onun üzərində işləməyə məcbur edin. Bunu, qərar verib işə başlayan və işi sona çatdırın bir insan olub-olmadığınızı müəyyən etmək üçün imtahan kimi əbat edin. Başladığdan sonra, işi tam bitirməyənə kimi dayanma-maq qərarı verin.

Nəticə: **hər şeyi bir arada cəmləmək**

Xoşbəxtlik, böyük uğur və heyrətamız şəxsi güc hissinin sırri özünüzdə işə başladığınız hər gün ilk önce on böyük qurbanızı yemək intizamı formalasdırmaqdır. Xoşbəxtlikdən bu bacarığı daimi təkrarlama vasitəsilə öyrənə bilərsiniz. Və ilk önce on vacib işinizlə başlamaq adəti formalasdırıldıngınızda uğur qazanmağınız qəçiləməz olacaqdır.

Yubatmanın qarşısını almaq və daha sürətlə daha çox iş görmək üçün iyirmi bir möhtəşəm əsulan cəmi aşağıda verilmişdir. Bu qaydalar düşüncə tərzinize və rəftəriniza həpənə kimi hər gün nəzərdən keçirin.

1. Masa qurun. Nə istədiyinizi dəqiqliq qərarlaşdırın. Aydınlıq mütlaqdır. Başlamazdan önce məqsədlərinizi yazın.
2. Hər gününüző öncədən planlaşdırın. Kağız üzərində düşünün. Planlaşdırmaşa sərf etdiyiniz hər dəqiqliq

fealiyyət zamanı sizin beş-on dəqiqliq vaxtiniza qənaat edə bilər.

3. 80/20 qaydasını hər şəya tətbiq edin. İşlərinizin yalnız 20%-i nəticələrinizin tam 80%-ni verir. Daim gücünüzü həmin 20% işlərdə cəmləşdirin.
4. Nəticələri nəzərə alm. On vacib işləriniz sizin gələcəyinizi və nailiyyatlarınıza pis və ya yuxarı on böyük təsirə malik olan işlardır. İlk önce bu işlərin üzərində cəmlənin.
5. Yaradıcı yubatmadan istifadə edin: Bütün işlərə vaxtınız çatmayacağından, vacib işlərə daha çox vaxt qazanmaq üçün əhəmiyyətsiz işləri ya yubatmalı, ya da təmumiyyətlə, toxiro salmalıdır.
6. Daim ABCD metodundan istifadə edin. Tapşırıqlar siyahınız üzrə işə başlamazdan önce onları vaciblik və prioritet üzrə sıralamağa bir neçə dəqiqliq vaxt ayırın. Və işə vacib tapşırıqlarla başlayın.
7. Diqqətinizi əsas nəticə sahələrinizdə cəmləyin. İşinin uğurlu olması üçün mütləq şəkildə öhdəsinindən galmalı olduğunuz tapşırıqları müdəyyən edin və bütün günü onların üzərində işləyin.

8. Üçlər qanununu tətbiq edin. Nəticələrinizin 90%-ni verən üç işi müəyyən edin və ilk önce həmin işləri görün. Sonra ailəniz və şəxsi işləriniz üçün daha çox vaxtınız olacaq.
9. Başlamazdan öncə diqqatla hazırlanın. Başlamazdan öncə iş zamanı sizə lazımlı olacaq hər şey əlinizin altında olsun. Bütün sənədləri, informasiya mənbəyini, alətləri və digər iş alətlərini öncədən hazırlıq qoyun ki, işə başladığdan sonra nəyisə axtarmaq üçün işinizi yarımcıq qoymayasınız.
10. Bir yanacaq çənindən növbəti yanacaq çəninə kimi irəliləyin. Böyük və mürəkkəb işin öhdəsindən işi xırda hissələrə ayıräraq addım-addım gələ bilərsiniz.
11. Əsas bacarıqlarınızı yeniləyin. Əsas tapşırıqlarınızda nə qədər bilikli və bacarıqlı olsanız işinizi bir o qədər sürətli və keyfiyyətli görərsiniz. Əsas işinizin nədən ibarət olduğunu müəyyən edin və bütün qəlbinizlə həmin işi keyfiyyətə görəməyə atılın.
12. Əsas məhdudiyyətlərinizi müəyyən edin. Ən vacib məqsədlərinizə nail olma sürətinizi müəyyən edən daxili və ya xarici məhdudiyyətlərinizi müəyyən edin və onları aradan qaldırmaq üçün qüvvənizi sefərbər edin.
13. Özünüzə təzyiq edin. Təsəvvür edin ki, şəhəri bir aylıq tərk etməlisiniz və əlinizdəki işi sefərə çıxana kimi bitirməlisiniz.
14. Özünüzü fəaliyyətə ruhlandırin. Özünüz özünüzə azarkeşlik edin. Hər vəziyyətdə yaxşı bir şey axtarın. Diqqətinizi problemdə deyil, problemin həlli yollarını axtarmaqdə cəmləşdirin. Həmişə optimist və konstruktiv olun.
15. Texnologiya dəhşətli sahibdir. Vaxtinizin texnoloji əsarətə hadar edilməsinə yol verməyin. Cihazlarınızı tez-tez söndürməyi öyrənin.
16. Texnologiya çox yaxşı qulluqçudur. Vacib işlərinizi vaxtında və keyfiyyətə görəmək üçün texnologiyanın yardımından istifadə edin.
17. Diqqətinizi cəmləyin. Vacib işləriniz üzərində işlədiyiniz zaman diqqətinizin yayınmasına yol verməyin. Diqqətinizi yayındıracaq bütün mənbələri ləğv edin.
18. Tapşırığı dilimleyin. Böyük və mürəkkəb işləri kiçik tapşırıqlara bölün və gücünüzü həmin kiçik tapşırıqların həll edilməsinə sərf edin.

19. Böyük vaxt kəsikləri yaradın. Gündünüzü böyük vaxt kəsikləri ətrafında qurun ki, əsas tapşırıqlarınız üzərində uzun müddət işləyə biləsiniz.
20. Təcililik hissi yaradın. Əsas tapşırıqlarınızı tez bitirməyi adətə çevirin. İşləri tez və keyfiyyətlə görən işçi reputasiyası qazanın.
21. Hər bir tapşırığı tek-tək edin. Aydın prioritetlər müəyyən edin, dərhal vacib işlərinizə başlayın və işi tam bitirənə kimi dayanmadan işləyin. Bu, yüksək məhsuldarlıq və bacarığın həqiqi sırrıdır.

Bu qaydaları xarakterinizə hopana kimi hər gün istifadə edin. Belə şəxsi idarəcilik xüsusiyyətləri ilə sizin gelecek uğurunuz hüdudsuz olacaqdır.

Sadəcə bunu edin!

Qurbanğam yeyin!

“BRAIN TREYSİ INTERNATIONAL” TƏDRİS RESURSLARI

Brayan Treysi
Natiq, trener, seminar lideri

Brayan Treysi, Birleşmiş Ştatlar, Avropa, Asiya və Avstraliyada hər il 250 000-dən çox insan qarşısında çıxış edən, dünyanın ən peşəkar natiqlərindən biridir. Onun çıxışları, seminarları və tərniinqləri “ruhlandırıcı, maraqlı, informativ və motivasional” kimi şərh edilir. Onun müştəriləri arasında biznesin bütün sahələrinə aid 500-dən artıq şirkət və təşkilat daxildir.

Onun aşağıdakı mövzularda olan seminarlarına gündü bu gün yazılın.

Biznes modelin yenidən qurulması – Biznes modelinizi analiz edərək və yaxşılaşdıraraq satış dövriyyənizi və gəlirlərinizi necə artırmaq olar.

Yüksek nailiyyətli satış – Müasir satışın yüksək metod və strategiyalarından istifadə edib rəqabətli bazarda necə uğurlu olmaq olar.

Maksimum nailiyyat – Uğurlu insanlar şəxsi və biznes həyatlarının hər bir sahəsində necə düşünür və davranışırlar. Yüksek nailiyyət üçün sınaqdan çıxmış saysız metod və strategiyalar.

XXI əsrə liderlik – idarəcilik, motivasiya və daha yaxşı nticələr alda etmək üçün en güclü liderlik prinsiplərini necə tətbiq etmək.

Brayan, nitqlərini sizə və sizin ehtiyaclarınıza uyğunlaşdıracaq. Daha ətraflı məlumat üçün www.briantracy.com saytına baş çəkin.

MÜNDƏRİCAT

Ön söz	7
Giriş: O qurbağanı ye!.....	14
1. Masa düzəldin	20
2. Hər günü öncədan planlaşdırın	25
3. 80/20 qanununu hər şəxə tətbiq edin	31
4. Nticələri nəzərə alın	36
5. Yaradıcı yubatmadan istifadə edin	44
6. Daim ABCD üsulundan istifadə edin	49
7. Diqqətinizi asas nticələr sahəsində camlayın	53
8. Üçlər qanununu tətbiq edin	59
9. Başlamazdan önce diqqətlə hazırlanın	67
10. Çənləri tək-tak keçin	70
11. Əsas bacarıqlarınızı yenilayın	73
12. Əsas mahdudiyyətlərinizi müəyyən edin	77
13. Özünüza təzyiq edin	82
14. Özünüzü fəaliyyətə rəmotivasiya edin	85
15. Texnologiya dəhşətli sahibdir	89
16. Texnologiya yaxşı qulluqçudur	94

17. Dıqqatınızı çamlayın	99
18. Tapşırığı “dilimlayın” ve püşk atın	103
19. Böyük zaman kasıkları yaradın	106
20. Tecililik hissi yaradın	110
21. Hər bir tapşırığı tək-tək edin	114
Nəticə: hər şeyi bir arada çamləmək	118

Hz 2016
EOT

BRIAN TRACY EAT THAT FROG!

21 Great Ways to Stop Procrastinating
and Get More Done in Less Time

Bu kitabı sizin iş bacarığınızı ve əldə edə biləcəyiniz nəticələrə güclü təsir edəcək. "O qurbağanı yel!" – iş əsulunuza imtahana çekəcək.

Üğur qazanmaq mütlöq olan daxili-intizamı izah edir və insanların yubatmaya yol verməklərinin səbəbini aşadır. Sonra isə mahsuldarlığınıizi necə artırı biləcəyinizi sadə dildə izah edir.

MİKRO BİZNES BİRLİYİ

Yubatma sizin de hayatınızda problemlər yaradırsa "O qurbağanı yel!" dəqiq və dəyərli əsullar təqdim edir. Her fəqli səbəblərdən yubatmaya yol verile biler və Treysi bu kitabıda müxtalif səbabları müzakirə edir.

SAD8 DOLLAR

"O qurbağanı yel!" mahsuldarlıq mövzusunda sevimli kitabımdır və çox zaman qarşıdan galan illi istədilim nəticələri əldə etmek məqsədilə lazım olan intizam və əsulları xatırlamaq üçün her ilin yanvar ayında bu kitabı oxuduğumu müşahidə etmişəm.

LIZ QUSTER

Her kəsin öz qurbağası var və yubatmaya son qoymaq üçün gərə biləcəyiniz en yaxşı iş o qurbağanı yemək olardı. Yubatma vaxt qatılıdır və Treysi, bu qurbağanın öhdəsindən daha əyləncəli və maraqlı şəkildə gəlmək üçün müxtalif əsullar təqdim edir. Hər hissədə, siza, lazım olan işi görmək əvəzinə divanda saxlayan daxili tənbəlliyinizi östələmək üçün yeni metodlar, ideyalar və məsləhətlər verilir.

PEANUT PRESS

ISBN 978-9952-36-555-9

9 789952 365559

www.qanun.az

4.99 ₼

QANUN NƏŞRİYYATI

kitab sifarişi (012) 431-16-62

və www.qanun.az saytında

www.fb.com/qanunpublishing